Hayat

SAYI: 34
17 AĞUSTOS 1961
125 KURUŞ

Bu sayıda başladı :

Renk, ışık ve tarih dolu bir harikalar dünyası :

SUALTI ÂLEMİ

Bu sayımızla beraber okuyucularımıza hediye ettiğimiz **«kazalara, birdenbire hastalananlara karşı»**

İLK YARDIM EL KİTABI

isimli broşürümüzü, istemeyi unutmayınız.

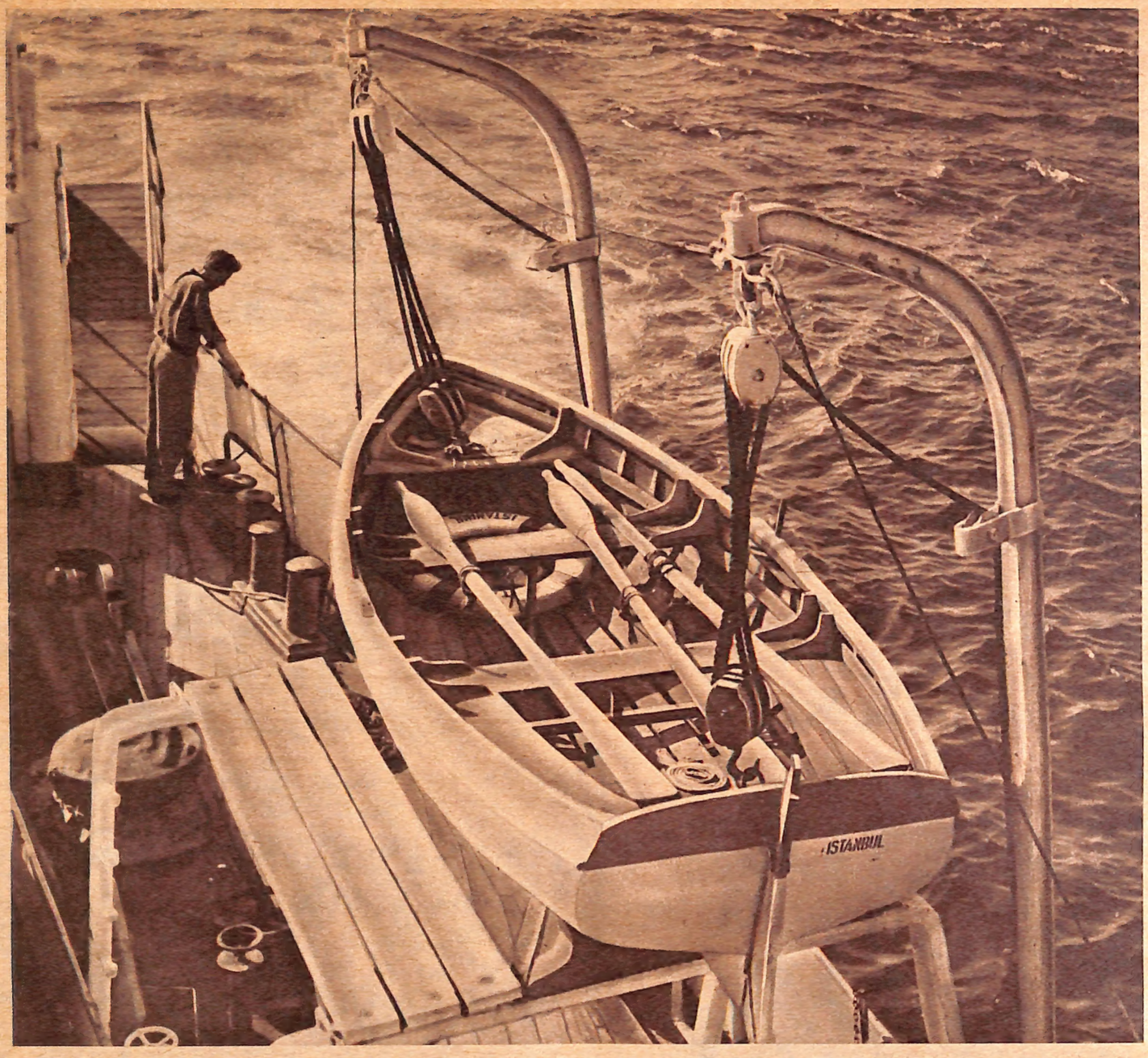

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına alır... aynı zamanda senenin en zengin çekilişine katılarak değerli bir ikramiye kazanma şansını elde edersiniz. Ve üstelik, % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

10 Ağustosa kadar İş Bankasında topladığınız tasarruflarınızı muhafaza ederek yılın üçüncü çekilişine katılınız

Bu çekilişte:

15 APARTMAN DAİRESİ
2 ADET 100.000 LİRA
25 ADET 5.000 LİRA
25 ADET 1.000 LİRA
ve 3300 kişiye
çeşitli para ikramiyeleri

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya vadelilerde her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL-1435-122

d - 727

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası» na uymağı kabul etmiştir.

MYLENE DEMONGEOT
(Fotograf: Arthur Rank)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 6 SIRA No.: 254
SAYI: 34 CİLT: II 1961

SAHİBİ : Şevket RADO
Telefon : 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
Telefon : 22 29 19

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR :
Sadun ALTUNA
Telefon : 27 44 02

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **SANTRAL : 22 48 88.**
Ankara Bürosu: Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Telefon: 10 67 24.

MUHASEBE VE ABONE :
Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2. Cağaloğlu - İstanbul. Telefon: 27 49 52

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

ABONE ŞARTLARI :

	(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı)	60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı)	30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)

Yıllık :	11 $ veya 4 £
6 Aylık :	5.50 $ veya 2 £

Kıbrısta satış fiatı: 100 mil.

Subscription Rates:

One year	$ 11.—
Six months	$ 5.50

to be paid through Central Bank of Turkey. Postage by regular mail is included. Postage by air mail at extra charge for individual countries.

İLÂN FİATLARI:

	Siyah-beyaz
Tam sayfa	4000 lira
1/2 sayfa	2000 lira
1/4 sayfa	1000 lira
1/8 sayfa	500 lira

	Bir Renk ilâvesi ile:	İki Renk ilâvesi ile:
Arka kapak	5000	5500 lira
Tam sayfa	4500	5000 lira
1/2 sayfa	2500	2900 lira
1/4 sayfa	1250	1500 lira

	Çok Renkli
İç sayfalar	6500 lira
1/2 sayfa	4000 lira
Arka kapak	7500 lira

Not: Mecmuamızda çıkacak ilânların orijinalleri neşir tarihinden üç hafta evvel idarehanemize teslim edilmelidir.

Avrupa sosyetesinin en taze dedikodusunu bugünlerde Saint Tropez'de bulunan İtalya Kıralının oğlu Victor Emanuel ile meçhul sevgilisi teşkil etmektedir.

Saint Tropez'de «Club de la Mer» in iskelesinde halat çeken bu güzel esmer kız, İtalya Kıralı Umberto'nun oğlu Victor Emanuel'in en son gözdesidir.

Saint Tropez'nin Meçhul Güzeli

BÜTÜN Cote d'Azur'de şu yakınlarda kulaktan kulağa fısıldanan bir dedikodu var. Dedikodunun mevzuu genç bir kız. Hakkında fazla şey bilinmiyor. İlk ismi Regine, Portekizli, Paris'te oturuyor, ama tahsilini İsviçrede yapıyor. Yaşı yirmiden fazla değil. Esmer, kısa saçlı, orta boylu, çok güzel bir kız... Saint Tropez'de bütün gözler onun üzerinde toplanmış vaziyette, zira yanında gezdiği genç, tanınmış bir şahsiyet. Onu herkes tanıyor, İtalyanın eski kıralı Umberto'nun oğlu Victor Emanuel... Bir aydan fazla bir zamandan beri iki genç birbirinden ayrılmıyor. Victor, Regine oraya geldikten sonra, arkadaşlarının yüzünü âdeta görmez oldu. Çünkü âşık, hem de deli gibi... Onları en ziyade Club de la Mer denilen yerde görmek kabil. Bu yer, Brigitte Bardot'nun «La Madrague» isimli villâsına pek yakındır. Genç âşıklar hemen her gün akşama kadar burada vakit geçiriyorlar. En büyük eğlenceleri deniz. Motor ve yelkenle dolaşıyor, bilhassa sualtı gezintileri yapıyorlar. Victor Emanuel sualtı sporuna zaten bayılır. Amo, iki sene önce Karaip Denizinde geçirdiği kazadan sonra ilk defa burada derinlere dalmağa başladı. Bu tatlı hayat bakalım ne kadar sürecek?

Üstte iki sevgili «Club de la Mer» plâjında arkadaşlariyle beraber, yanda da Regine ile yalnız kalmak için bahane arıyan Victor, komiklik yaparken görülüyor.

Almanya muhabirimiz
FARUK ARIK yazıyor:

Dünya Güzelinin Ağlıyarak Bana Anlattıkları

Doğu Berlin'deki Almanlar Batıya iltica etmek için ekseriya yağmurlu ve sisli geceleri seçerlerdi. Yüksek mühendis Marlene Schmidt de 1960 yılının son günlerinde böyle bir grup arasında bulunuyordu...

KIRALİÇE — Yalnız dünya güzellik kıraliçeliği değil, ilk yüksek mühendis dünya güzeli unvanını da kazanan Marlene, Florida'da kıraliçe seçildiği gün.

BADEN-BADEN'DE — Marlene 10 haziran 1961 günü, Almanya'nın kıraliçeler şehri Baden-Baden'de trenden indiği zaman kendisini hiç kimse tanımıyordu.

PLÂN TAHTASI BAŞINDA — Marlene artık bir sene müddetle kıraliçelik tacını başında taşıyacak. Ancak bir sene sonra, o da fırsat bulabilirse, pek sevdiği plânşetinin başına geçip eskisi gibi çalışacak.

ADI Marlene Schmidt. 24 yaşında. Yüksek mühendis ve 1961 Dünya Güzellik Kıraliçesi. Evet manken, sekreter veya satıcı değil, yüksek mühendis. Ilk defa oluyor bu. Şahane bir güzelliği var. Boyu 1,58, kilosu 62. Göğüs 95, kalça 95, bel 53. Sarı saçlı ve yeşil gözlü. Bana maceralı hayatını anlatırken bu gözler dumanlandı. Sonra birer inci tanesi gibi yaşlar süzülmeğe başladı. Bu yaşları bir yüksek mühendis kadının ciddiyetiyle benden saklamağa çalışıyordu.

Breslav'da doğmuş. Ikinci Dünya Savaşından sonra Breslav, Ruslar tarafından işgal edilince senelerce sıkıcı bir hayat yaşamış. Üniversite tahsiline de Breslav'da başlamış. Tek arzusu, şimdiki anavatan Batı Almanya'ya kaçmak, vatandaşlarına kavuşmakmış. Her ne pahasına olursa olsun bu hayattan kurtulmak istiyormuş. Sırrını herkesten saklıyor, birçok geceler sabahlayıp nasıl kaçacağını düşünüyormuş. Seneler geçtikçe bu arzu daha kuvvetlenmiş, körüklenmiş. Ne yapıp yapıp Batı Almanya'ya geçmek bir ideal halini almış.

1958 yılında tahsilini bitirip yüksek mühendis olunca, kendisini Rus hükümetinin resmî bir memuru olarak Doğu Berlin'e tâyin ettirmeğe muvaffak olmuş. Bu plânının ilk safhası imiş. Ondan sonra ikinci safha başlamış. Yani Doğu Berlin'den Batı Berlin'e kaçma hazırlıkları.

Marlene iki sene Doğu Berlin'de çalışarak kaçmak için fırsat kollamış. Ruslar Doğu Berlin'de çok sıkı tertibat almışlarmış. Buna rağmen vatan hasreti ile yanan bu kesimdeki Almanlar türlü yollara başvurarak zaman zaman Batıya iltica ediyorlarmış. Böyle bir iltica için de ekseriya yağmurlu ve sisli geceleri seçiyorlar, sabaha karşı, yerlerde sürünerek Rus nöbetçi kuleleri önünden geçip, hayatlarına malolacak bir tehlike içinde dikenli sınır tellerini aşıyorlarmış.

Marlene, 1960 yılının son günlerinde böyle bir grup arasına katılmış. Bütün bir gece sabaha kadar, her an yakalanmak tehlikesi ile karşı karşıya yerlerde sürünerek, âdeta ölümle pençeleşircesine Batı Berlin'e geçmiş. Nihayet anavatana ve vatandaşlarına kavuşmuş.

Onu ilk defa 1961 yılının 10 haziran günü, Almanya'nın kıraliçeler şehri Baden-Baden'de görmüştüm. Oraya, Alman Güzellik Kıraliçeliği seçimlerine katılmak için gelmişti. 11 haziran günü yapılan seçimlerde birinciliği kazanarak Almanya Güzeli ilân edildi. Almanya'yı temsilen de geçenlerde Florida'da yapılan Dünya Güzellik Kıraliçesi seçimine katıldı. Orada yalnız Dünya Güzellik Kıraliçeliğini değil, ilk defa olarak yüksek mühendis dünya güzel unvanını da kazandı.

Marlene artık bir sene müddetle kıraliçelik tacını başında taşıyacak. Ancak bir sene sonra, o da fırsat bulabilirse, çok sevdiği plânşetinin başına geçip eskisi gibi çalışacak. Fakat yeni şöhretler peşinde koşan yıldız avcılarının, çok değişik bir tip olan Marlene'yi başıboş bırakmıyacakları muhakkaktır. Alacağı cazip teklifler de belki onu mesleğinden edecektir.

CEMİYET HABERLERİ

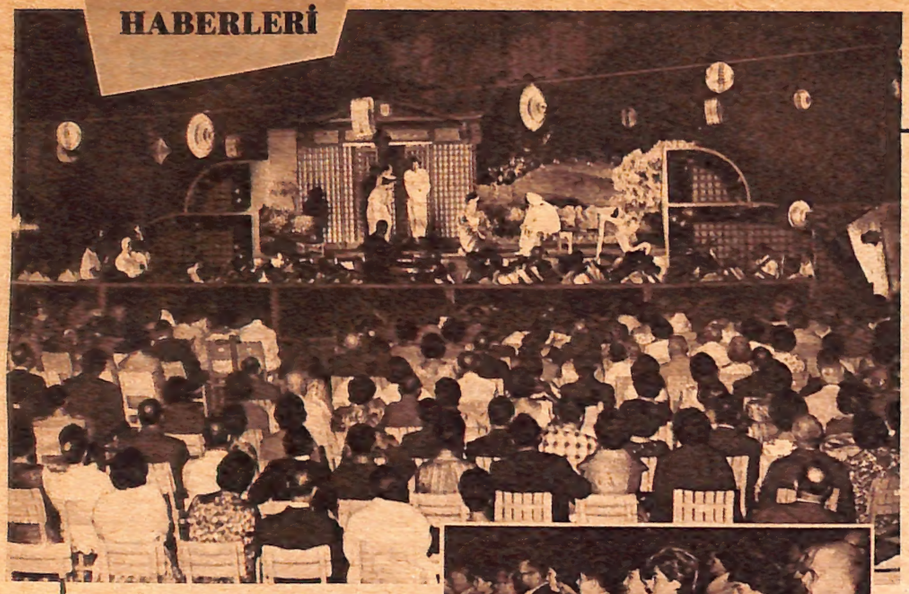

Tenis kortunda opera

İstanbul Şehir Operasının şehir içi turnesi temsillerinin ilki Büyükadada Yat Klübünün tenis kortunda verilmiştir. Mahallî imkânlara göre tertiplenen dekor ve mizansen, temsilin en ilgi çekici tarafı olmuştur. Üstte turnenin ilk oyunu Madame Butterfly operasından bir sahne, yanda da eseri ilgi ile seyredenler görülüyor.

Seminer — **Çalışma Bakanlığı İş ve İşçi Bulma Kurumu ile Birleşmiş Milletler Çalışma Teşkilâtının beraberce açmış oldukları seminer sona ermiştir. Üstteki fotoğrafta işçi temsilcileri olan öğrenciler, seminerden sonra öğretmenleri ile beraber görülüyor.**

Venedik Gecesi — **Geçenlerde Hilton Otelinin havuzunda bir Venedik Gecesi tertiplendi. Küçük gondollarda İtalyan şarkıları söylendi. Balonlara bağlı kıymetli hediyeleri, davetliler suya dalarak çıkardılar. Geceye birçok seçkin şahsiyetler katıldı.**

FENERLİLER BALOSU

Fenerbahçe Klübünün zaman zaman tertiplenen balosu bu yıl Moda Deniz Klübünde çok neşeli bir hava içinde geçti. Fenerbahçenin en eski mensupları ile klübün ilk şampiyon takımında bulunmuş olanlar da orada idi. Resimde balonun hareketli bir köşesi görülüyor.

Sohbet KÖŞESİ

TAKDİR HEVESİ ARTTIRIR

ÇOCUK heves etmiş, gündeliğinden birkaç kuruş ayırarak renkli kâğıtlar almış, çıta almış, ip almış, bir uçurtma yapmış. Fakat hayatında yaptığı ilk uçurtma olduğu için acemiliklerle dolu. Kâğıtları biraz iğri kesmiş, çirişi bulaştırmış, ipler biraz gevşek ama, uçurtma tamam, uçuyor. Çocuk sevinçle babasına gelip maharetinin ilk eserini gösterdi. Baba baktı, yüzünü buruşturarak: «Bu ne pis şey! dedi, berbat etmişsin. Paralara yazık oldu.»

Çocuğun bir şey yapmış, uçan bir alet vücuda getirmiş olmanın sevinciyle pırıl pırıl parlıyan yüzü birdenbire söndü. Biraz evvel baş atarak neşeyle havalanmak istiyen uçurtmasını bu sefer bir ceset gibi yerde sürükliyerek çekip gitti.

Bir evin bahçesinde cereyan eden bu küçücük hâdise insanları, bilhassa bir şey yapan, bir şeyler yapmak istiyen insanları takdir ve teşvik etmekte ne kadar hasis davrandığımızı pek açık bir şekilde gösteriyor. Para harcamakta, masraf etmekte hasis davranmayı anlamak kabildir. Çünkü bazı insanların elleri sıkı olur. Hattâ bunu, bir dereceye kadar tedbirli bir tutum olduğunu söyliyerek övmek bile mümkündür. Fakat takdir ve teşvik etmekte hasis davranmanın insanları bir şeyler yapmaktan alıkoyduğunu, hevesleri kırmaktan başka bir şeye yaramadığını hiç düşünüyor muyuz?

Geçenlerde bir oyuna gittim. Sanatkârlar kendi ölçüleri içinde güzel şeyler yapmaya çalışıyorlardı. Fakat onları seyretmek için gelen kalabalık bu iyi niyetli gayretleri takdir ederek, biraz alkışlamak suretiyle olsun mükâfatlandırmakta, keyiflerini arttırmakta o kadar hasis davranıyordu ki siz olsaydınız mutlaka yüreğiniz burkulurdu. Elleri biribirine vurmanın, bir aferin demenin onlar üzerindeki iyi tesirini düşünecek olursa insan bunu yapmaktan çekinmez. Ama ne çare ki bunu düşünmeyi pek akıl edemiyoruz; belki de cemiyetçe öyle alışmadığımız için bir şey yapmak istiyen insanlarımızı heveslerini arttırarak gayrete getirmenin hoş bir vazife olduğunu bir türlü kavrıyamıyoruz.

Çoğumuzun içinde yer etmiş basit kıskançlık duygularının da bunda büyük rol oynadığını unutmıyalım. Etrafımızdaki insanlardan parlamak istidadı gösterenlerin ne çok zorluklarla karşılaştıklarını, yükselmek için hiçbir taraftan yardım görmeden uğraşıp didinerek yollarını tek başlarına açmak zorunda kaldıklarını görmüyor muyuz? Ne hazindir ki bu alâkasızlık, bu takdirsizlik, ayaklarına takılan çelmeler, karşılarına çıkarılan engeller onların ruhlarına acı bir zehir gibi aktığı için tek başlarına muvaffak olan kimselerin çoğu da kabuklarının içine çekiliyor, mâruf tâbiriyle «Ne kokar, ne bulaşır» insanlar haline geliyorlar.

Sözlerimizi bitirirken şunu ilâve edelim ki, hangi duygu ile olursa olsun, takdir hislerinde gösterdiğimiz bu lüzumsuz hasislikler yetişmek hevesinde olan insanlardaki şevkin sönmesine sebep olmaktadır. Halbuki yetişmek şevki gönülde parlamış bir ateştir. Onu körüklemek lâzımdır; körüklenmezse alev haline gelemez; alev haline gelemezse cemiyeti aydınlatamaz. Yetişmek istiyen, parlama hevesi gösteren insanları teşvik edelim. Bizde bu his olursa başkalarına da yayılır ve biz teşvike muhtaç olduğumuzu hissettiğimiz zaman bunu bize cömertçe verecek insanları kolayca bulmuş oluruz. Teşviklerde, takdirlerde hasislik bizi zengin edecek bir şey değildir; bilâkis cemiyetimizi günden güne fakirliğe sürükler.

ŞEVKET RADO

Yüzüme dikkatle bakın.

Yüzümde sivilce, kabarcıklar ve herhangi cilt hataları bulamazsınız. Cildim daima temiz ve lekesizdir. Bunun için pahalı ve zahmetli bir bakıma da ihtiyaç yok. Sadece bir şişe SCHERK yüz losyonu aldınız mı mesele halloldu demektir. Cildimi ben hergün SCHERK losyonu ile siler, tozu, toprağı ve yüzümdeki makiyaj kalıntılarını temizlerim.

Bundan şaşmayın. En iyi çare en basit ve kolay olanıdır.

IŞTE INANDIRICI SCHERK TECRÜBESİ

- Yüzü önce alışılmış şekilde adamakıllı temizleyiniz.
- Sonra bir parça pamuğu SCHERK yüz losyonuna batırarak cildinizi siliniz.
- Pamuğun kirlendiğini, cildinizin temizlenip, rahatladığını göreceksiniz.

Daha güzel olmak

SCHERK

ile başlar

A - 383 Moran TBB-1146-123

Sualtı Âlemi ①

Sualtı araştırmaları yepyeni bir ilim konusu olarak bütün dünyayı meşgul etmektedir. Hakiki mânada ilk sualtı araştırmaları ise 1952 - 1955 yılları arasında yapılmıştır. Demek oluyor ki konunun ancak dokuz sene gibi çok kısa bir geçmişi vardır. Bu kısa zaman içinde Türk kara suları, sualtı araştırmalarında ön plânda gelen bir bölge olarak kabul edilmektedir. Yurdumuzun tanınmış kurbağa adamı ve sualtı fotoğrafçısı Mustafa Kapkın'ın hazırladığı bu yazı serisinde sualtı araştırmalarının kısa bir tarihçesini okuyacak ve yurdumuzun bu konuda dünyaca arzettiği önemli durumu öğrenmiş olacaksınız.

YAZAN: MUSTAFA KAPKIN

KARTACA, Romalılar tarafından istilâ edildikten sonra yağma edildi. Muzaffer Roma ordusu dökülen kanlarının bedeli olarak taş üstünde taş bırakmamaya karar vermişti. Bir çığ gibi Kartacanın içine dağıldılar. Mâbetler yıkıldı, saraylar yakıldı, kanlar sel gibi aktı.

Romalılar, hoyratlıkları kadar, güzele olan zaifları ile de meşhurdular. Dünyanın en güzel cariyelerini topladılar. Bazı Romalı kumandanlar yükte hafif, pahada ağır ganimetlerle yetinmeyip Kartacanın kıymetli heykel, sütun, vazo ve benzeri sanat eserlerini kendi malikânelerine taşımayı ihmal etmediler. Roma kalyonları lebalep yüklü olarak vatana dönüyordu.

İşte o tarihte kıymetli sanat eserleri ile yüklü bir Roma kalyonu Tunus'un Mahdia limanında, bilinmiyen bazı sebepler yüzünden battı. Bu ilk bakışta basit bir olay olarak kabul edilebilir. Her zaman ve her yerde gemilerin batması normal bir hâdisedir. Fakat bu gemi 2000 sene sonra bulunursa, içi de

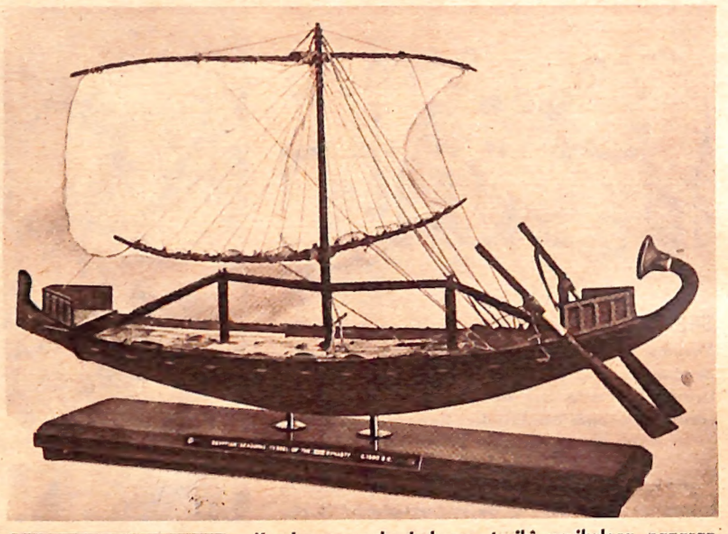

3461 Yıllık **Kazılar sonunda bulunan tarihî vesikalara nazaran ilk gemicilik, M. Ö. 3000 yıllarında Mısır'da başlamış, sevkedici kuvvet olarak önce akıntılardan istifade edilmiş, sonra da kürek ve yelken kullanılmıştır. Yukarıda, M. Ö. 1500 yıllarında yaşamış Kıraliçe Haçepsut'a ait gemi modeli görülüyor.**

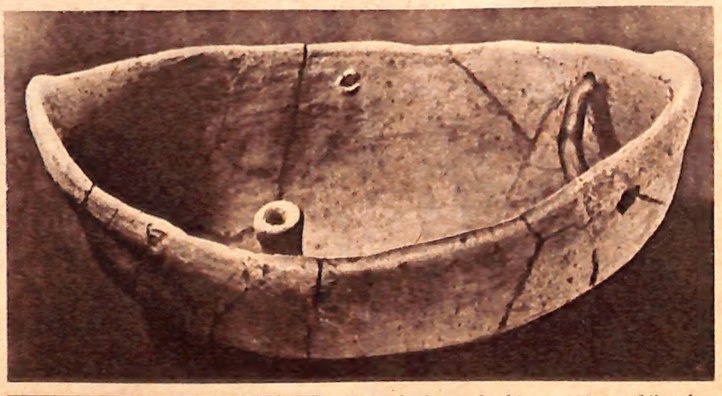

Bu da 5461 yıllık **Mısır kadar eski bir geçmişe sahib olan Mezopotamya'da kazı yapan arkeologlar, Eridu mevkiinde M. Ö. 3500 yıllarına ait yukarıda görülen kayık modelini bulmuşlardı. Buna rağmen bütün bilginler ilk gemiciliğin Mısır'da başlamış olduğunda müttefiktirler.**

Garip Bir Gemi

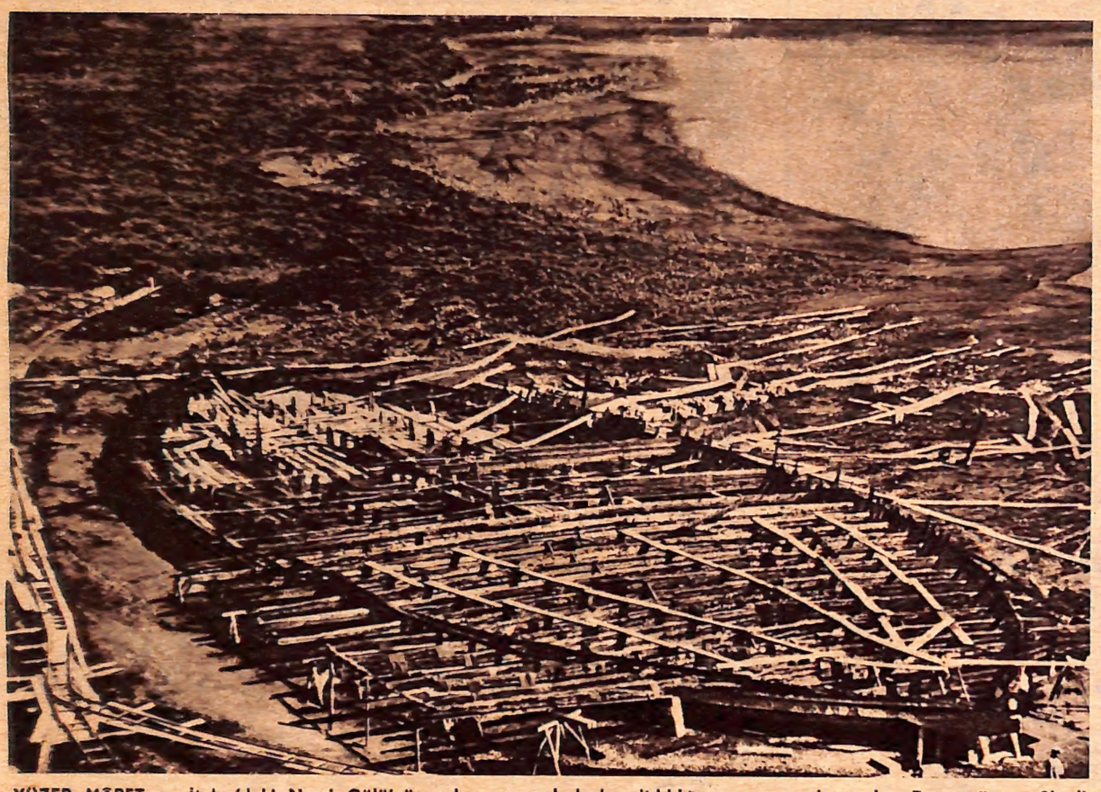

YÜZER MÂBET — İtalya'daki Nemi Gölü'nün suları pompalarla boşaltıldıktan sonra meydana çıkan Roma yüzer mâbedi.

İki yüz seneden beri Roma yakınlarındaki Nemi Gölünde, civar balıkçıların ağlarına bazı gemi parçalarının takıldığı bilinmekteydi. Mussolini derhal bu mevzua el attı. Muazzam bir para sarfı ile gölün suları pompalarla boşaltılmağa başlandı. Önceleri birçok kimseler tarafından alayla karşılanan bu ameliye sonunda sular azalınca, elli metreden daha uzun boyda garip bir geminin çamur içindeki şekli meydana çıktı.

batmış olduğu devre ait kıymetli eserlerle doluysa ifade ettiği ilmî değerin büyüklüğü insanı hayrette bırakacak kadar önemlidir.

1907 senesinde Şimalî Afrika pazarlarında ve antikacı dükkânlarında tarihî kıymeti haiz parçaların ve heykellerin satıldığı görüldü. Olay önce kimsenin dikkatini çekmedi. Güzelim eserler sağdan, soldan gelen turistlere aktarıldı durdu. Bir gün Amerikalı zengin bir seyyah bu kıymetli eserlerin menşeini merak etti. Oldukça yekûn tutan bir para sarfiyle meseleyi çözdü. Elde ettiği bilgileri vakit geçirmeden o yerin eski eserler müdürü Alfred Merlin'e bildirdi. Bay Merlin kiraladığı bazı dalgıçları hemen batık üzerine daldırdı. Esasen dalanlar, batığı bilen kimselerdi. Hepsi batıkta top namlularının bulunduğunu iddia ediyordu. Halbuki namlu zannedilen bu şeylerin Kartaca devrine ait mermer kolonlar olduğu meydana çıktı. Fransız donanmasından da yardım temin edildikten sonra sıkı bir çalışma başladı. Fakat hava durumu çalışmaları insafsızca baltalıyordu. Rüzgârın sakin estiği günler ise gemi âdeta yağma edildi. Çalışma yedi sene sürdü. Bu müddet zarfında Bay Merlin, Tunustaki Bordo Müzesine altı odayı dolduracak kadar heykel ve büstler taşıdı.

■

İtalyan Rivyerasında yaşıyan balıkçılar 1925 senesinden beri Albenga mevkiinde mevcut, eski bir batıktan haberdardılar. 1950'de tanınmış bir İtalyan solvaj (batık çıkarma) kumpanyası bu arkeolojik çalışmaya bütün kurtarma gemileri ve tecrübeli dalgıçları ile iştirak edip batık üzerinde on iki gün uğraştı. Bu kısa zamanda 700'den fazla küp, gemi omurgasından ve postalardan kıymetsiz parçalar su üstüne taşındı. Buna mukabil 2.000'den fazla küp ve kıymetli şeyler dipte terkedildi.

Bütün bunlar gösteriyor ki o güne kadar yapılan çalışmaların ilmî hiçbir değeri yoktu. Batıklar âdeta yağma edilmişti. Nitekim 1948 senesinde Kaptan Cousteau «Aiemnnier» isimli gemisiyle Tunusa gittiği zaman Mahdia'daki Roma kalyonunun hoyratça parçalandığını müşahede etti. Geminin inşa tarzı veya yükünün tertibi hakkında bilgi verecek en ufak bir delil kalmamıştı.

■

İki yüz seneden beri Roma yakınlarındaki Nemi Gölünde civar balıkçıların ağlarına bazı ahşap gemi parçalarının takıldığı bilinmekteydi. İtalya'da idareyi eline aldığı zaman turizme büyük bir ehemmiyet vermiş ve İtalya'ya turizm sanayii kadar hiçbir müessesenin faydalı olamıyacağını iddia etmiş olan Mussolini derhal bu mevzua el attı. Muazzam bir para sarfiyle gölün suları pompalarla boşaltılmaya başlandı. Önceleri birçok kimseler tarafından istihza ile karşılanan bu ameliye sonunda sular azalınca elli metreden daha uzun boyda garip bir geminin çamur içindeki şekli meydana çıktı.

İş artık arkeologlara kalıyordu. Profesör Ucceli idaresindeki bir heyet işe koyuldu. Tersanedeymiş gibi geminin dört bir yanına iskeleler, vinçler ve raylar hazırladı... Çamuru boşaltacak tertibat yapıldı. Mussolini masraftan katiyen çekinmiyordu. Nihayet semeresini gördü.

Arkeoloji tarihinde şimdiye kadar böyle mükemmel bir iş başarılmamıştı. Prof. Ucceli çalışmalarını «Navi di Nemi» isimli büyük boyda bir kitap halinde neşretti. Fakat o güne kadar Nemi Gölünde yalnız bir batığın olduğunu zannedenler Navi = Gemiler kelimesini görünce şaşırdılar. Profesör göldeki batıkların üç tane olduğunu tesbit etmişti. Aynı zamanda Roma İmparatoru Kaligula'nın av ilâhesi Diana'ya ithafen bu üç gemiyi yaptığı ve gemilerin bir mâbet gibi hususi âyinler için kullanıldığı meydana çıktı.

Geminin altı düzdü. Bu da yalnız gölde kullanılmak için inşa edildiğini gösteriyordu. İçinden mermer ve bronz eserler çıktı. Taban mozaikle döşenmiş ve geminin dış tarafı kurşunla kaplanmıştı. Kurşun levha ile tahta kısım arasına yerleştirilen kumaş tabaka kurşunun kırılmasını önlüyordu.

Gemi olduğu yerde çamurdan temizlenip bütün haşmetiyle meydana çıkınca ona bir hangar vazifesi görecek şekilde bir de müze inşa edildi. Müzenin duvarları yapılan arkeolojik çalışmanın safahatını gösteren panorama haline getirildi. İlim adamları ve meraklılar gereken her türlü malûmatı burada bulabileceklerdi. Merasimle ziyaretçilere açıldığı gün ilim dünyasında büyük bir hâdise oldu. Hakiki bir çalışma neticesi meydana çıkan eser ziyaretçilerle doldu taştı. Amerikadan gelenler oldukça büyük bir yekûn tutuyordu.

Duçe'nin ruyası diğer iki gemiyi de çıkarmaktı ama, gemiler çok derinde bulunuyordu. Göl suyu bulanık ve dip çamurdu. Buna rağmen Mussolini bu işi de başarmayı kafasına koymuştu. Her fırsatta etrafındakilere bunu söylüyordu. Fakat İkinci Dünya Harbi patladığından imkân bulamadı.

1943 senesinde İtalyan donanması topyekûn Müttefikler safına geçince, Hitler, donanmasına bütün İtalyan gemilerini nerede raslarlarsa yakmaları için emir verdi. Bu emir verildiği sırada Alman ordusu henüz İtalya'da idi. İşte o tarihte, Nemi Gölü yakınlarında karargâhı bulunan bir Alman uçaksavar birliğinin komutanı, Führer'in bu emrini fecî bir şekilde yerine getirdi.

Kamyona yüklediği birkaç teneke benzinle müzeye geldi. Bir sehpa üzerine oturtulan muazzam yüzer Roma mâbedi bütün haşmeti ile duruyor ve İtalyanların ne kadar propaganda yaparlarsa yapsınlar, ne kadar övünürlerse övünsünler haklı olduklarını âdeta haykırıyordu. Çünkü İtalyanlar «Dünyanın en büyük ve müstesna gemisine sahibiz» diyorlardı.

Genç Alman subayı kılı kıpırdamadan gemiyi benzinle iyice ıslattıktan sonra kibriti çaktı ve bu eşsiz eserin yanışını seyretti... Bugün bu bahtsızın yaptığını Almanlar bile lânetle anarlar.

Gelecek hafta:
2191 yıllık şarap

Yemeklerinizde aradığınız lezzet ve nefaseti...

Ancak, UFA NEBATİ MARGARİNİ kullanarak bulabilirsiniz.
Çünkü UFA NEBATİ MARGARİNİ büyük bir itina ile hazırlanan saf, vitaminli, besleyici ve leziz bir mutbak margarinidir.
UFA NEBATİ MARGARİNİ ile pişen

Yemekleriniz daha da Lezzetlidir

Ufa Nebati Margarini Tuzyağ Fabrikaları Mamulüdür.

TBB-1147-124 MORAN A - 382

İlim, Talihin Sırrını Çözüyor

Yakın bir gelecekte bazı ilmî usullerle talihinizin yolunu kendiniz çizebileceksiniz. Bu meraklı konuda parapsikoloji uzmanı Dr. J. B. Rhine'ın anlattıklarını, aşağıdaki yazıda bulacaksınız.

BIRINCI Dünya Harbi esnasında idi. Harb gemilerinde vazife görüyorduk. John isminde bir arkadaşım vardı. Bizler gibi o da sadece maaşiyle geçinen bir adamdı. Fakat her ay Detroit'teki annesine birkaç yüz dolâr para gönderiyordu!

Ben bu işe şaşıp kalıyordum. Hepimiz aşağı yukarı müsavi miktarda maaş alıyorduk. Hiçbirimiz ayda bir dolâr bile artırmak imkânını bulamıyorduk. John nasıl oluyordu da bu paraları artırabiliyordu?

Aradım, taradım. Esrarını öğrendim: John, ay başlarında maaşını alır almaz hemen masa başına oturuyor, kâğıt oynamaya başlıyor; mütemadiyen de kazanıyordu! Gece yarılarına kadar oynuyor, gece yarılarına kadar kazanıyordu! Ondan sonra da kazandıklarını annesine yolluyordu!...

Ne talihli adamdı bu John!... Bütün arkadaşlar onun bu oyunlarını duymuşlar, masaya her oturuşunda başına toplanıyorlar, oyunu merakla seyrediyorlardı. Ondan sonra John, kazandığı paraları cebine indirirken «Ne talihli adam!» diye söylenip dağılıyorlardı.

John, sessiz, dürüst, iddiasız bir insandı. Açıkgöz, hilebaz, dalavereci tip değildi. Oyunlarında hile yapmasına imkân yoktu! Buna rağmen, karşısına kim otururşa yeniyor, ne türlü iskambil oyunu olursa olsun, kazanıyordu! Bu işin sırrı neydi acaba?

■

Bugün ilim, talih denen şeyin esrarını çözmüş bulunuyor. Telepati, ruhsal görme, ruhi duyarlık, önceden sezme gibi birtakım gizli kuvvetlerin mevcudiyeti kesin olarak keşfedilmiştir. Bazı kimselerde bu kuvvetlerin pek aşikâr birer altıncı veya yedinci his olarak tezahür ettiği görülüyor.

Bir kısım şahıslar, başkalarının düşüncelerini uzaktan okuyorlar. Buna «telepati» deniyor. Bazıları, bir iskambil kâğıdını görmeden ne olduğunu anlıyorlar veya pek uzaktaki bir manzarayı önlerindeymiş gibi görüyorlar. Buna ruhsal görme (clair voyance) ismi veriliyor. Ilerde vukubulacak bir hâdiseyi ruyada görür gibi hayal şeklinde görme hassasına ruhi duyarlık deniyor. Dimağın doğrudan doğruya madde üzerine nüfuz etmesine, meselâ tavla zarının arzu ile 4 - 4 veya 6 - 6 düşürülebilmesine önsezi ismi takılıyor.

Meşhur Alman şairlerinden Göthe, senelerce sonra vukubulacak bir hâdiseyi önceden aynen gördüğünü şöyle anlatıyor:

«Bir at üzerinde, dar bir patikadan Drusenheim'a doğru ilerliyordum. Ansızın tuhaf bir şey oldu. Tam karşımda aynı patika üzerinden at sırtında başka birisinin bana doğru gelmekte olduğunu gördüm. Bu gelen, pek acayip ve süslü elbiseler giymişti. Gülümsiyerek bakıyordu. Dikkat ettim: Bu gelen ben'dim! Kendimi görüyordum! Tüylerim diken diken oldu. Bu korkunç hayalden kurtulmaya çalıştım. Az sonra hayal kayboldu. Yoluma devam ettim... Aradan sekiz sene geçti. Bir gün bir de baktım, gene bir at sırtında, o acayip süslü elbiseler içinde aynı patikada ilerlemiyor muyum!...»

■

Normal hislerin üzerinde böyle üstün sezme hassaları olan kimseler ruhi kabiliyetlere malik bulunan şahıslardır. Bu hassalar kiminde fazla, ki-

İlim belki bir gün talihe öyle hükmedecek ki, kazanılacak her oyunu önceden sezmek, kapalı kâğıdı bilmek bile mümkün olacak.

minde azdır. Artık ilmen tesbit edilmiş bulunuyor ki, «talih» deyip geçtiğimiz vakıalar, gelişigüzel tesadüflerin meydana getirdiği kıymetsiz olaylar değildir. Bunların vukubulmasına tesir eden birtakım gizli kuvvetler vardır. Bu kuvvetler de bizim kendimizde, kendi benliğimizde mevcuttur.

Malûmatımız henüz tam olmaktan uzaktır. Lâkin birçok üniversitelerin laboratuvarlarında bu kuvvetlerin tesbiti ve mahiyeti üzerinde ciddî tecrübeler yapılmakta, her gün yeni gerçekler ortaya çıkmaktadır.

Şüphesiz bütün canlılar telepatik kuvvetlerle birbirlerine bağlıdır. Bütün insanlık âlemi telepatinin muhtelif nevileriyle birbirine sanki kenetlenmiş gibidir. Şimdi aklımıza bazı sualler geliyor. Meselâ:

1 — Kadınlar erkeklerden daha mı talihlidir?

Lâboratuvarlarda yapılan muhtelif tecrübeler bu suale katî olarak cevap verme imkânını sağlıyamamıştır. Kadınla erkeğin günlük hayatları birbirlerinden o kadar değişik vecheler arzeder ki, bunları mukayese edebilecek bir ölçü tâyin etmek güçtür. Erkekler, işleri icabı, ruhi kabiliyetlerini araştırmaya imkân bulamazlar. Buna mukabil, erkek gibi çalışmıyan kadınlar, evlerinde yalnız kaldıkları zaman kendilerinde dinlenmeye vakit bulabilirler ve bazı hassalara malik iseler onları keşfedebilirler. Birçok kadınların, erkeklerden ziyade çıkan ruyalar gördükleri, hâdiseleri önceden sezdikleri, muhtelif ruhi hâdiselere muhatap oldukları bir hakikattir.

2 — İmtihanlarda talih yardım eder mi?

Buna evet demek mümkündür. İmtihanlarda ekseriya suallere ilk verilen cevaplar doğru veya doğruya yakın çıkar. Aynı suallere tekrar cevap vermeye kalkarsanız, birçoklarında yanlışlıklar yapmanız ihtimali fazladır.

3 — İmtihanlarda bulunan kimselerin imtihan edilenler üzerinde tesiri var mıdır?

Bu suale de hemen evet diye cevap vermek lâzımdır. Öğrencilerle her zaman iyi münasebetler kurmuş, üzerlerinde müspet tesirler bırakmış iyi bir öğretmenin imtihanlarda pek büyük yardım edici veya talih açıcı etkiler husule getirdiği görülmüştür. Bu, ruhî veya mânevi bir tesirdir. Menfi düşünceler, ihtizazlar neşreden bir öğretmenin mevcudiyetinde, öğrenci düşüncesini sualler üzerinde müspet şekilde teksif etmeye muktedir olamaz.

4 — Değişiklik talihe tesir eder mi?

Elbette eder! Monoton bir yaşayış, hep aynı şeylerin tekerrürü, yeni hâdiselerin vukubulmasına meydan vermez. Bu da talihin hayatımızda rol oynamasına imkân bırakmaz. Değişiklik olmalı ki, talihimizi deneyecek fırsatı elde edelim.

5 — Arzu, talihe tesir eder mi?

Muhakkak ki, eder. Fakat muayyen bir ölçü dahilinde olmak şartiyle! Aşırı arzular ihtiraslar doğurur. Bunlar insanı başarı yerine, mahva sürükler. Pek fazla heyecanlanmış bir insan, nasıl, nişan aldığı noktayı ne kadar gayret etse vuramazsa, pek ziyade ihtirasa kapılmış bir kimse de talihin istikametini tersine çevirir.

■

Kendimizin ve etrafımızın birçok gizli kuvvetlerle dopdolu olduğunu hatırdan çıkarmıyalım. Onları araştıralım, bulalım. Bunlar bize gelecek için başarı vadediyor...

TANGEE...

Tangee dudak ruju Avrupada ve Amerikada dahi bütün güzel kadınların tercih ettiği dudak rujudur.

Hususî formül ile hazırlanan Tangee dudak ruju sayesinde dudaklarınız sihirli bir parlaklığa, yüzünüz harikulâde bir güzelliğe kavuşur.

Tangee dudak ruju gayet kolay sürülür ve gittikçe yumuşar ve sabit olur. Tangee dudak rujunu 10'u moda olan 14 muhtelif renkte bulabilirsiniz.

TBB-1150-125

A - 192

YENİ HAKİKÎ - RENK

Tangee

PERMACHROME VE
LANOLİN İHTİVA EDER

Zarif ve otomatik tüplerde satılmaktadır.

Ağaç tepesindeki

Hayat AFRİKA'DA

11

YAZAN:
HİKMET FERİDUN ES

■

FOTOĞRAFLAR:
SEMİHA ES

Kenya'nın üçüncü büyük şehri Sultan Hamit ismini taşıyor

TRENİMİZ büyük bir istasyonda durdu. Hoparlörler nereye geldiğimizi ilân ediyorlar:

— Sultan Hamit, Sultan Hamit!...

Evet, Kenya'nın hükümet merkezi Nairobi ile, en büyük limanı Mombasa arasında, en işlek şimendifer kavuşağı «Sultan Hamit» ismini taşıyor. Öyle ufak tefek bir şehir de değil, «büyük av» meraklılarının en belli başlı randevu yeri. İngilizlerin «Sultan Hamut» diye telâffuz ettikleri şehre vaktiyle İstanbul sarayından heyetler, av meraklısı Mısırlı prensler, hattâ bir de İstanbullu gelin gelmiş. Nairobi - Mombasa demiryolu inşaatı arasında ilk cami, Osmanlı İmparatorunun adına burada yapılmış. Abdülhamit buraya birçok güzel hat hediye etmiş. Demiryolu döşemesinde çalışan işçilerin ve amele başlarının çoğu Müslüman olduğu için bu cami etrafında hemen ve süratle bir şehir yükselmiş. Daha sonra demiryollarının kavuşağı olarak, buranın önemi büsbütün artmış. Bu suretle Afrika'nın bir ucunda, aslanlar, filler, gergedanlar diyarında, Osmanlı İmparatoru Sultan Hamid'in adına bir şehir inşa olunmuş. Kendi hesabıma, benim böyle bir şeyden — ne yalan söyliyeyim — bu şehre gidinciye ve oradaki Rüknettin Münşi Efendiyi görüp izahat alıncıya kadar hiç haberim yoktu.

Sultan Hamit'ten Nairobi'ye geçtiğimiz zaman, gece olmuştu. Karanlık bir şoseden şehre doğru gidiyorduk. Birdenbire arabamız durdu. Otobüsün farlarında birtakım keçi ayakları!... Şoför yan ışıkları açtı. Sürü halinde geyik!... Noel kartlarındaki resimler gibi havalana havalana, zıplıya zıplıya koşuyorlar ve karanlıkta yüzlerce göz pırıl pırıl parlıyor.

Yeryüzünde vahşi hayvan bakımından Kenya'nın hükümet merkezi Nairobi'nin bir eşi daha yoktur. Dünyanın en büyük vahşi hayvan rezervasyonlarından biri, şehirle âdeta içiçedir. Bütün yollar, şoseler, hattâ şimendifer hattı vahşi hayvanların kendi bildikleri gibi tamamen serbesçe yaşadıkları rezervasyondan, aslanların, fillerin, gergedanların, çeşitli hayvanların arasından geçiyor.

Nitekim Nairobi'ye geldiğimizin ertesi günü şehir civarından otomobille geçerken bir aralık resim çekmek üzere çıktık. İki yüz elli, üç yüz metre kadar ötede bir fil grupu görünüyordu. Kenya Hükümeti Basın Müdür Muavini eliyle uzakta kiremit rengi, ikisi büyük, biri küçük üç şekli işaret etti:

— Bir aslan ailesi!... Baba... Anne... ve çocukları!... Sabah gezmesine çıkmışlar!... dedi...

Nazik rehberimize sorduk:

— Burası rezervasyon mıntakasıdır, değil mi?...

— Hayır... Burası alelâde bir dağ başıdır!... demez mi?

Aman birader... Ne duruyoruz öyleyse?... Kaçalım!... demeğe kalmadı, daha uzaktan burnunu çeke çeke bir gergedan!... Bu hayvan da daima nezle midir nedir? Habire burnunu çekiyor. Eskiden — bütün İstanbul Liseliler tanır — çok sevgili bir mektep arkadaşımız vardı: Sümüklü Arif!... Bazan sınıfta çıt yok, herkes ders dinlerken çocuk bir sümüğünü çekerdi, alimallah boş bulunanlar yerlerinden sıçrardı. Bu gergedanlar, hele hippopotamlar da bizim eski sınıf arkadaşı sevgili Arif'in cinsinden...

Vahşi hayat Nairobi'nin o kadar eşiğinde ki en yırtıcı hayvanlar büyük şehirdeki medeni insanları sık sık ziyarete geliyorlar. Meselâ bundan bir müddet önce gayet iri bir aslan şehre dalmış, büyük Delamere Avenüsüne sapmış, oradan boş bir evin arka bahçesine girip mutfakta et cinsinden ne bulduysa yemiş ve birkaç saat orada saklanmış. Sonra gece tekrar çı-

ORMANIN TAM ORTASINDA... — Ağaç tepesindeki otellerin hepsi aslanların, leoparların, fillerin, gergedanların kaynaştığı ormanların tam ortasında ve göllerin kenarında yapılır. Sabahın en erken saatinde vahşi hayvanlar su içmek üzere göl kenarına indikleri zaman ağaç tepesindeki otelden bunların hepsini görmek kabildir.

Otel

kıp civardaki bahçelerde kavun vesaire — Allah ne verdiyse — yiyip yutmuş, ertesi sabah işi büsbütün azıtarak Nairobi'nin tam merkezindeki kilisenin merdivenlerine yatmış, etrafı seyretmeye başlamış. Bereket ki günlerden pazar olmadığı için kilise ve civarı tenha!... Etraftan koşup medeniyet meraklısı zavallı aslanı, haklamışlar...

Fakat Nairobi tarihinde bundan çok enteresan bir olay daha var: Civardaki rezervasyondan gayet kalabalık bir maymun sürüsü, akşamın oldukça gecikmiş bir saatinde birdenbire şehre akın etmiş ve — inanılır şey değil ama — bir sürü boş resmî binayı, bu arada telefon santralını zapt ev işgal etmiş. Maymunların Nairobi'yi ellerinde tuttukları müddet: 10 saat!... Dünya tarihinde hayvanların ilk defa bir şehri zaptettikleri görülüyor. Maymunları Nairobi'den çıkarmak, epeyce kanlı bir macera olmuş!...

. Şehirden, hava meydanına gidip gelirken, tam rezervasyonun ortasından geçildiği için herkesin kafası mütemadiyen sağdan sola, soldan sağa çevrilmekte ve her an: «Aslan!...», «Zürafa!...», «Fil!...» gibi sözler işitilmekte...

Burada vahşi hayvan vurmak için nişancı filân olmak lâzım değil. Asıl en iyi nişancılık bu şahşi hayvan bolluğunda bunlardan hiçbirini vurmadan silâh atabilmekte!...

Tevekkeli değil, son yıllarda Afrikalı turistler arasında en büyük merak bu: Büyk av!... Bazan bakıyorsunuz, bir ayağı — hattâ ikisi birden — çukurda, titrek bayanlar, ta New York'lardan, San Francisco'lardan kalkıp buralara gelmişler, sofari kafilelere katılmışlar. Aslan *vuracaklarmış!*... Biz

İŞTE!... Şafak henüz sökmüş. Ağaç tepesindeki otelin balkonunda bulunuyoruz. Ağaçların arasından vahşi bir fil çıkıyor. Bu balkondan bütün orman dünyasını görmek kabil...

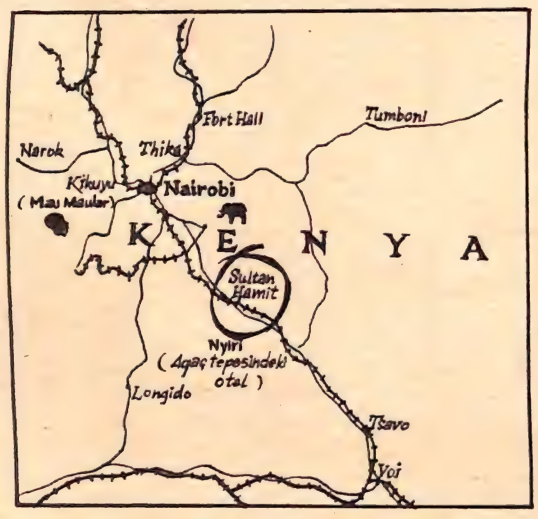

SULTAN HAMİT ŞEHRİ — Kenyanın hükümet merkezi Nairobiden sonra en büyük tren yolu kavuşağı Sultan Hamit, yahut Sultan Hamut ismini taşıyor.

SU KÜÇÜĞÜN!... — Derler ama, ormanın en kocaman yaratıkları sabahleyin her canlıdan önce su başına koşarlar. Herkesten evvel de kana kana su içerler. Onları aslanlar ve ötekiler takib eder.

ÇIKMASI ZOR — Fakat o nispette de emin bir otel. Ne aslan, ne leopar, ne de bir fil yatak odanıza kadar çıkabilir. Bugünkü İngiliz Kıraliçesi ağaç tepesindeki bu otellere bayılırmış...

olsak o yaşta ihtiyar nineleri yalnız başlarına karşıki komşuya bırakmayız. Bunları böyle, âhır ömürlerinde titriye titriye tâ Afrikalara — hem de aslan avlamağa — tek başlarına nasıl salıverirler?... Allah sizi inandırsın, bunlardan ikisine bir «Treetops Hotel» dedikleri «Ağaç tepesindeki otel» de rasladım. Iki kızkardeşti. Biri en aşağı 75, öteki en aşağı 80 yaşında!... Yetmiş beşlik olanı bir sene önce gelmiş, bir de aslan avlamış!... Şimdi, bir aslancık da o vursun diye ablasını getirmiş!... Kimbilir geçen sene vurduğu aslanı nasıl anlatmış olmalı ki ablasını da baştan çıkarmış. Ağaç tepesindeki otelde kopan düğmesini dikmek istedi de yanından eksik etmediği iğneye ipliği geçiremedi, bana geçirtti. Nasıl aslan avlamak aklım kesmedi doğrusu. Üstelik Kenya aslanları, öteki Afrika aslanlarına da benzemiyor. Bunlar insan yiyici!... Asrımızın Amerikalı ihtiyar kadınları dünyanın hakikaten en renkli mahlûklarıdır.

Bu «ağaç tepesindeki otel» ler Kenya'nın en büyük hususiyeti!... Vahşi hayvanların kaynaştığı mıntakalara, meselâ Aberdare ormanının tam ortasına, «Nyeri»ye büyük, uzun ağaçların tepesine böyle tahtadan küçük oteller yapıyorlar. Ağaç tepesinde mükemmel bir yemek salonu, her türlü içkisi ile bir bar ve gayet geniş balkonlar. Ekseriya bu tip oteller, hayvanların su içtikleri göllerin kenarına yapılıyor. Sabahleyin şafakla kalkanlar bu balkonlardan, grup halinde fillerinsuya indiğini, etrafta aslanların, öteki vahşî hayvanların dolaştıklarını görüyorlar. Balkondan ateş edip hayvan öldürmek katiyen memnudur. Çünkü bu tarz avcılık centilmenliğe yakışmaz, heyecansız, tehlikesiz ve cinayet kabîlinden bir şeydir. Afrika'da nehir vapurlarında da aynı nizam tatbik edilir. Bazan vapur iki tarafı fil dolu veya aslanların sahile pek yaklaştığı yerlerden geçer. Fakat asla vapurdan ateş edilip hayvan öldürülmez.

Geceleri bu otelde — bir, iki saat uyumak için — yatağınıza girdiğiniz, yahut koltuğunuzda kestirdiğiniz zaman dışarıdaki hayvanların seslerini işitiyorsunuz. Bazan da otelin üzerine inşa edildiği ağaçlardan tırmanarak balkona inen çeşitli maymunlarla karşılaşıyorsunuz.

FRANÇOISE ARNOUL diyor ki:

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabununu kullanırım."

Ne kadar da haklı, zira LÜKS tuvalet sabununun koyu köpüğünü yüzünüze sürdüğünüz anda güzellik bakımınız başlar.

O dakikada, teniniz tertemiz olur, yüzünüzde bir rahatlık hissedersiniz ve bu taravet uzun zaman devam eder. LÜKS'ün besleyici, yumuşak ve koyu köpüğü sayesinde en hassas cilt bile temizlenir ve canlanır.

Ve, yıkanmanın zevki LÜKS tuvalet sabununun nefis kokusu ile daha da artar.

O halde, siz de sinema yıldızlarının güzellik tedavisini tercih ediniz, zira

yıldızların onda dokuzu LÜKS tuvalet sabununu kullanırlar.

Yeni Mevsimin İlk Hazır Elbiseleri

PIERRE BILLET — Pembe ipek krepten eteği verev plise ve beli kalça üzerinde çok sade ve güzel bir akşam yemeği elbisesi.

TIKTINER — Sarı simli siyah dantelden düz bir kokteyl robu.

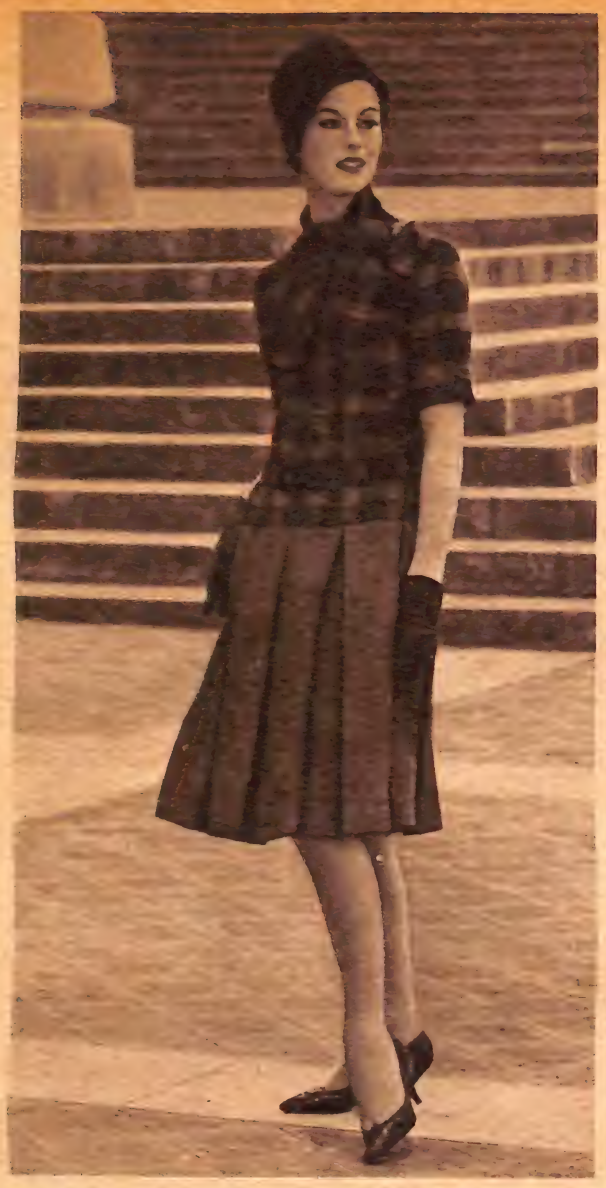

PIERRE BILLET — Beden kısmı gri ve kahverengi ekoseli, plili eteği ise düz gri flânelden sade bir sonbahar robu.

LEMPEREUR — Bej ve beyaz piyedöpul bu döpiyesin kumaşı aynı zamanda altın rengi bir simle dokunmuştur.

Parisin büyük terzilerinin 1961 - 1962 sonbahar ve kış koleksiyonlarındaki yenilik:

SADELİK VE ZARAFET

KADIN SİLÛETİ VEREVLERLE KIYMETLENDİRİLİYOR

● Etekler genişliyor: **Kloş etekler, plili veya plise etekler, alt kısımları godeli verev etekler. Hattâ Dior'un bazı etekleri patinözlerinki gibi dalgalanıyor.**

● Tayyör ceketleri kısa: **Ceketlerin kimi yandan düğmeli, kimi çift sıra düğmeli, kimi ufak röverli klâsik tipte, kimi ise, eşarp yakalı. Chanel'in siyah dradan yapılmış ve beyaz satenle astarlı bir tayyörü koleksiyonlar sırasında çok alkışlanmıştır.**

● Verev ve çarpık hatlar mevsimin hususiyeti: **Elbiselerde, eteklerde ve hattâ mantolarda bile kumaşlar verevden çalışılıyor.**

● Kokteyl ve akşam elbiseleri **için simli, lâmeli ve her türlü pırıltılı kumaşlar kullanılıyor.**

● Tüvit kumaşlar, **gene moda, fakat bunların yeni çeşitleri çıkmış: Ya dantel gibi gevşek delikli tüvitler veya örme tüvitler. Spor takımlarda flânel de çok kullanılıyor.**

● Madenî parlak düğmeler, **çok beğeniliyor. Çift sıra madenî düğmeleriyle bazı pardesülerin askerî bir havaları var.**

● Öğleden sonra için **vücudu tamamen sararak hatlarını belirten verevden yapılmış ve etekleri hafif godeli dar furo roplara birçok büyük terzilerde raslanıyor. Bunlar ağır ipek veya yün kreplerden veyahut da simli suni kumaşlardan yapılmış.**

● Gündelik yünlü elbiseler: **Ya yüksek devrik yakalı süveter biçiminde veyahut da yalancı döpiyes şeklinde ve ekseriyetle etekleri plili.**

● Mantolar: **Yumuşak kumaşlardan yapılmış ve geniş; içine rahatça sarılmak mümkün. Hattâ bazıları geniş kaplar biçiminde. J. Heim'ın moher ve iri piyedöpul yünlüden yumuşacık mantoları Pariste çok beğenilmiş. Dior'un mantoları ise iki biçimde: Ya geniş ve çocuk mantolarını andırıyor veyahut da vücut hatlarını hafifçe takib eden redingot şeklinde. Bob Bugnand'da mantolar piramit biçiminde.**

● Dekolte elbiseler **üzerine çok kısa bolerolar giydirilerek elbiseleri daha erken saatlerde de kullanmak mümkün oluyor.**

● Pariste gündüzleri şapkasız gezilmiyecek: **Şapkacılar, şapka sevmiyen hanımları memnun etmek için çok sade ve küçük modeller hazırlamışlar. Bunların bir kısmı deri ve süetten.**

● Palto ve perdesülerde **düğmeler pat altından ve gizli; tayyörlerde nispeten küçük düğme kullanılıyor.**

GÖNÜL POSTASI

NİYET İYİ

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bir kız beni seviyor, ben de onu seviyorum. Küçük yaştan beri el işleri yaparak hayatını kazanan öksüz bir kız. Çektiği acılara nihayet vermek için benimle hemen evlenmek istiyor. Halbuki benim durumum henüz müsait değil. Yüksek tahsilimi yaptıktan sonra evlenmek istiyorum. Bu fakir kıza iyi bir hayat temin etmek gayemdir. Bugün evlensek ikimiz de bedbaht olacağız. Bunu anlatamıyorum. Onun için size müracaat ettim.»

Herhalde çok mâkul düşünüyorsunuz. Hayatın güçlüklerini çekmiş bir kız olarak arkadaşınızın da sizi anlaması lâzım. Biraz daha anlatmaya çalışınız.

YAŞ FARKI

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Bir aile toplantısında bana çok iltifat eden bir kimseyle ahbab olduk. Aradan bir müddet geçtikten sonra başkalarından benimle evlenmek istediğini duyuyorum. Aramızda 18 yaş fark var. Acaba evlenmem doğru mudur?»

18 yaş fark biraz fazladır. Fakat katî bir şey söylenemez. Aralarında büyük yaş farkı olduğu halde mesud olmuş aileler vardır. Siz ailenizle bu meseleyi görüşseniz iyi olur.

OLUR BÖYLE ŞEYLER

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Genç bir kızım. Bir sene var ki bir gençle tanıştım. 8 ay kadar arkadaşlık ettik. Anlaştığımızı zannediyordum. Sonra askere gitti. Yazdığı mektupta «Sevgilim, beni beklemeye mecbur değilsin. Kısmetlerine mâni olmayı istemem. Evlen» diyor. Halbuki ben ona şimdiye kadar böyle bir şeyden bahsetmemiştim. Acaba diyorum beni artık sevmiyor mu?»

Zannetmiyoruz. Sevenler de böyle şeyler söylerler. Siz kendisine cevap yazmayınız. Gelecek ikinci mektup vaziyeti aydınlatabilir.

DELİ GİBİ

Bir okuyucumuz yazıyor:

«1954 yılında benden beş yaş küçük bir kızı deli gibi sevdim. Ailem mutaassıp olduğu için beni kızla temas ettirmediler. Biz de gizli gizli ve deli gibi konuşmaya devam ettik. Nihayet ailem bu işin sonu gelmiyeceğini anlıyarak kızla nişanlanmama müsaade etti. Ben de askere gittim. Deliler gibi mektuplaştık. Şimdi askerden dönmüş bulunuyorum. Evlenmekten korkuyorum. Çok kıskancım, mesud olamıyacağımı sanıyorum. Nişanı bozmak istiyorum. Siz ne dersiniz?»

Deli gibi başlıyan ve deli gibi devam eden münasebetlerin sonu budur. Şimdi akıllı gibi oturup karar vermelisiniz.

UZAMIŞ GALİBA

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Altı senedir bir kıza tutkunum. Kız başlangıçta benimle son derece alâkalı idi. Bir senedir yüz çevirmiş görünüyor. Halbuki arkadaşlarına da beni sevdiğini söylüyormuş. Bu durum karşısında ne yapacağımı şaşırdım. Ne yapmalıyım?»

Altı senedir tutkun olur da evlenme yoluna girmezseniz kızın yüz çevirmesini tabii saymalısınız. Kendisine evlenme teklif ediniz. Herhalde bunu bekliyor.

Mutfakta en iyi yardımcı

TERMO

Düdüklü tencere

Kayseride imal edilen TERMO düdüklü tencereleri, Alüminyum dökme sanayiimizin yeni bir zaferidir. Yemek pişirme zamanını asgariye indirir. Düdüklü tencere alırken TERMO'yu görmeden kararınızı vermeyiniz.

TERMO

TBB-1148-127

DÜDÜKLÜ TENCERE SANAYİİ KOLLEKTİF ŞİRKETİ

Sanayi Bölgesi 7. Cadde No. 62, Kayseri

KISACIK BİR SAADET

5

YAZAN: ERNEST HEMINGWAY

ÇEVİREN: VAHDET GÜLTEKİN

Çıkan Kısımların Özeti:

Francis Macomber, karısı Margaret'le beraber, Afrika'da vahşi hayvan avına çıkmıştı. Yanlarında, kılavuz olarak tutulmuş Avrupalı avcılardan biri de vardı. Macomber, iyi avcı olduğu halde, hayatında ilk defa aslanla karşılaşınca, korkmuş, korktuğunu da açığa vurmuştu. Aslanı kılavuz avcı Wilson vurmuş, Francis'i zor durumdan kurtarmıştı. Fakat, Francis Macomber için en büyük felâket bu yüzden karısının sevgisini kaybetmiş olmasıydı. Çünkü onun Wilson'un cesaretine hayran olduğunu görüyordu. Aslan avı hakikaten çok heyecanlı olmuştu. Macomber uzaktan ateş etmişti ama, vurup vurmadığını bilmiyordu. Aslan kaçmış, çalıların arasına saklanmıştı. Wilson'un zoru ile, Macomber de aslana yaklaşmayı göze aldı. Aslan, yaralı yattığı yerde, onların yaklaştıklarını görüyordu. Konuşmalarını duyuyor, sabırsızlıkla bekliyordu. Adamlar otların arasına gelir gelmez hemen saldıracaktı.

SESLERİNİ işitince kuyruğu dikilip yukarı, aşağı bir oynadı, adamlar otların ucuna gelince de aslan öksürür gibi bir homurtuyla saldırdı.

Kongoni, tüfek taşıyıcıların yaşlısı, önde, kan izlerini araya araya; Wilson, o koca tüfeği hazır, otların arasından bir kımıldama olacak mı diye kollaya kollaya; tüfek taşıyıcıların ikincisi ileriye doğru bakıp dinleye dinleye; Macomber de, tüfeği tetiğe almış, Wilson'un yanısıra, tam otların arasına girmişlerdi ki Macomber kandan boğuklaşan o öksürüklü homurtuyu duydu, otların arasından bir şeyin hışırdıyarak fırladığını gördü.

Ondan sonra bir de baktı, kaçmaya başlamış. Kendini kaybetmiş, deli gibi, açıklıklara, çaya doğru kaçıyordu.

Wilson'un o koca tüfeğinin «kravnğ!» diye sesini işitti, arkasından bir daha: «Kravnğ!». Dönüp baktı: Aslan, şimdi korkunç bir hal almıştı, kafasının yarısı yok gibiydi, o uzun otların ucuna, Wilson'a doğru sürüne sürüne gidiyordu.

Kırmızı yüzlü adam o kısacık, çirkin tüfeğinin sürgüsünü sürdü, güzelce bir nişan aldı, namludan bir «kravnğ!» daha koptu, yerde sürüne sürüne giden o ağır, sarı külçe, aslan külçesi kaskatı kesildi, o kocaman, yaralı kafa öne doğru kaydı, Macomber, aslanın öldüğünü anladı. O şimdi, kaçtığı açıklık yerde, elinde dolu tüfek, tek başına duruyordu, iki beyaz, iki de kara adam dönüp dönüp ona ayıplar gibi bakıyorlardı.

Bac-Stick sayesinde...

Her hareketinizde vücudunuzdan müziç ter kokusu yerine etrafa nefis bir parföm kokusu yayılır.

IL-7308-128

İLANCILIK

OLIVIN WIESBADEN — TÜRKİMYA KOLL. ŞTİ. İSTANBUL

Wilson'a doğru geldi. O uzun boyu ile ortaya çırılçıplak çıkmış da, herkes kendisine ayıplıyarak bakıyormuş gibi geliyordu ona.

Wilson, ona şöyle bir bakarak:

— Resim çekmek ister misiniz? diye sordu.

Macomber:

— Hayır... dedi.

Otomobile gelinceye kadar o da, ötekiler de hiç konuşmadılar.

Arabanın bulunduğu yere gelince Wilson:

— Müthiş güzel bir aslan, dedi. Çocuklar postunu yüzerler. Biz burada gölgede oturabiliriz.

■

Ne Margaret dönüp kocasına bakmıştı, ne de o karısına. Otomobile geçip karısının yanına oturmuştu. Wilson da önde oturuyordu. Bir ara, uzanıp, karısının yüzüne bakmadan, elini tutmuş, Margaret elini hemen çekmişti.

Macomber, çayın karşı yakasına, tüfek taşıyıcıların aslanı yüzmekte oldukları yere baktı, karısının olup bitenleri buradan olduğu gibi gördüğünü anladı.

Orada öyle otururlarken, karısı öne doğru eğildi, elini Wilson'un omuzuna koydu. Wilson döndü, Margaret de öndeki alçak oturma yerinin üzerinden uzanarak onu dudaklarından öptü.

Wilson, zaten kıpkırmızıydı, büsbütün kızardı.

— A, şey... diye kekeledi.

Margaret:

— Mr. Robert Wilson, dedi, kıpkırmızı, güzel yüzlü Mr. Robert Wilson.

Sonra gene Macomber'in yanına oturdu, çayın karşı yakasına, aslanın yattığı yere doğru baktı. Kara adamlar postunu yüzerlerken, aslan öyle yatıyordu. Bilekleri yukarı doğru kalkmış, bembeyaz kaslariyle, kabarık damarlariyle çırılçıplak ortaya çıkmıştı, bembeyaz karnı da gittikçe şişiyordu.

Sonunda, adamlar o sırsıklam, ağır postu getirdiler, kıvırıp sardılar, onunla beraber arkaya bindiler, araba kalktı. Kamp yerine dönünceye kadar kimse konuşmadı.

İşte buydu aslanın hikâyesi. Aslanın saldırmadan önce, saldırdığı sırada, 0.505'lik kurşunun iki tonluk top mermisi gibi inanılmaz bir hızla gelip ağzını, burnunu dağıttığı sırada neler hissettiğini Macomber bilmiyordu. Sonra, ikinci kurşun arka tarafını parçalayınca niye hâlâ gelmiş, kendisini mahveden o gürliyen, ateş saçan şeye doğru sürüne sürüne gelmişti, Macomber bunu da bilmiyordu.

Wilson biraz bir şey biliyorsa da, bunu ancak: «Ama, ne aslan!» diye anlatıyordu. Yalnız, Macomber, Wilson'un olup bitenlere dair neler hissettiğini de bilmiyordu. Karısının neler hissettiğini bilmiyordu; yalnız, karısının artık onunla hesabı kestiğini anlamıştı. Karısının daha önce de onunla hesabı kestiği olmuştu ama, hiçbiri çok sürmemişti. Francis Macomber çok zengindi, daha da zengin olabilirdi; onun için, karısının şimdi bile kendisinden ayrılmıyacağını biliyordu. Çok iyi bildiği bir iki şey vardı ki onlardan biri de işte buydu. Bir bunu bilirdi, bir motosiklet kullanmasını — ilk öğrendiği oydu —, bir otomobil, bir yabanördeği avı, bir alabalık, sombalığı avı, açık deniz avı, bir kitaplardaki cinsiyet meselelerini — çok kitap okumuştu, lüzumundan fazla — bir de tenis, golf gibi oyunları bilirdi; köpekten de anlardı ama, attan pek anlamazdı; parasına sıkı sıkı sarılmasını da bilirdi, uğraştığı işleri de iyi bilirdi; bir de, işte, karısının kendisini bırakmıyacağını bilirdi.

Karısı eskiden çok güzel kadındı, şimdi Afrikanın ortasında da çok güzel bir kadındı ama, memlekette kocasını bırakıp gidecek, kendine daha iyi bir hayat sağlıyacak kadar güzel değildi artık, Macomber bunu biliyordu. Kadınlar arasında daha başarılı bir erkek olsaydı karısı onun yeni, güzel bir kadın alabileceğinden yana çoktan kuşkulanırdı belki ama, onu çok iyi bilirdi, bu bakımdan hiç tasası yoktu. Sonra, Macomber karısına karşı eskiden beri büyük bir hoşgörürlük göstermişti; onun en iyi tarafı buydu ama, en korkunç tarafı da buydu ya.

Bütün bunlar bir yana, başkalarına göre gene de mesut bir karı-koca sayardı herkes onları. Hani, ayrılıyorlarmış diye ikide bir söylenti dolaşır da doğru çıkmaz karı-kocalar vardır ya, işte bunlar da onlardandı. Şimdi de, dedikodu yazarının dediği gibi, Martin Johnson'ların gümüş perdelerle aydınlığa kavuşturuncaya kadar «Kara Afrika» olarak tanınan bir diyarda «av seferine» çıkmışlar, «Simba Baba» aslanın, mandaların, «Tembo» filin peşinden koşuyorlar, Hayvanlar Âlemi Müzesi için örnekler topluyorlar, böylelikle, herkesin gıpta ettiği o sürekli «aşklarına» bol bol bahar - tarçın serpiyorlardı.

Bu dedikodu yazarı onların «uçurumun kenarında» olduklarını en aşağı üç kere yazmış, üçünde de doğru çıkmıştı ama, her seferinde de barışmışlardı. Evlilikleri sağlam bir temele dayanıyordu. Margot çok güzeldi, Macomber ondan boşanamazdı; Macomber'in parası çoktu, Margot ondan dünyada ayrılmazdı.

■

Şimdi saat sabahın üçüne geliyordu. Francis Macomber, aslanı aklından çıkardıktan sonra biraz uyumuştu, uyandı, gene uyudu. Sonra, birdenbire korkuyla uyandı. Ruyasında aslanı görmüştü: Kafası kan içinde, onun başının üzerinden doğru uzanmıştı.

Macomber, kalbi küt küt atarken, kulak kabarttı: Çadırdaki öbür yatakta karısı yoktu. Bunu bile bile, yatağında iki saat uyanık yattı.

İki saat sonra karısı çadırdan içeri girdi, cibinliğini kaldırdı, usulca yatağına girdi.

Macomber karanlıkta:

— Nerdeydin? diye sordu.

Karısı:

— Merhaba, dedi. Uyumuyor muydun?

— Nerdeydin?

— Biraz hava almaya çıktımdı dışarı.

— Hava almaya çıktın ha?

— Başka niye çıkmış olabilirim, şekerim?

— Nerdeydin?

— Hava almaya çıktım.

— Demek yeni adı bu onun ha? Kaltaksın sen!

— E, sen de korkaksın.

— Pekâlâ, korkağım. N'olacak?

— Bana göre hava hoş. Ama, bırak şimdi bunu, şekerim. Çok uykum var.

— Her şeye katlanırım sanıyorsun.

— Bilirim katlanırsın, cicim.

— E, katlanmıyacağım.

— N'olur, şekerim, konuşmıyalım bunu. Çok uykum var.

— Hani bir daha olmıyacaktı? Hani söz vermiştin bana?

(Devamı gelecek sayıda)

Mükemmel bir traş için...

Traştan sonra yüzünüzün rahatlanmasını istiyorsanız siz de her erkek gibi TARR sürünüz. Çünkü TARR traş losyonu ile traştan sonra yüze yapılan masaj, cildinize taravet ve gençlik verir, kırışıkları yok eder, hoş bir koku ve hafif bir serinlik bırakır

Onun için, evvelâ traş, sonra

TARR

SCHERK

TBB-1151-129

TT 160

A-71

Hayat

DEĞİRMEN

İKİ MİSLİ DAHA GÜZEL... DAHA ŞIK

Peggy Sage

Banyodan sonra ve her fırsatta tırnaklarınıza lüks cilâ PEGGY SAGE sürdüğünüz zaman tepeden tırnağa iki misli daha güzel... iki misli daha cazip olursunuz.

FAAL-175-130

Ne Diyorlar

Banka memuru
NURAN GÜNGÖR

İngilizceyi metodunuz sayesinde kısa zamanda öğrenmiş bulunuyorum. Bana bir lisan kazandıran Enstitünüze teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Tekirdağ Devlet Hastanesi Baş Tabibi
Ş. TALÂT URAL

Elde ettiğim ilerlemeler Doktor arkadaşların da dikkatini çekti. Hatta buraya gelen İngiliz, Amerikalı turistlerle konuşmağa bile başladım. Bugün Amerikaya gitsem meramımı anlatabilecek durumdayım.

Talebe
GÜLSEVEN KIROĞLU

Derslerinizden öğrendiğim Fransızca ile oldukça yüksek bir notla imtihanımı verdim. Başarıya ulaşmamda yardımınız çok büyük.

Sadece yukarıda resimleri ve mektuplarından birer parça bulunan üç kişi değil binlerce Türk münevverinin MÜKEMMEL dediği

FONO
Correspondence Institute

METODU İLE SİZ DE TÜRKİYENİN NERESİNDE OLURSANIZ OLUNUZ EVİNİZDE, KENDİ KENDİNİZE

İNGİLİZCE ALMANCA FRANSIZCA

Dillerinden birini öğrenip kendinize DAHA İYİ BİR İSTİKBAL hazırlayabilirsiniz. Ücretsiz izahlı broşürümüzü isteyiniz.

FONO İstiklâl Caddesi 213. Kat 4 Beyoğlu - İstanbul

REKLÂM RESİM KONTUARI İL-7591-131

YENİ BİR AŞK MI?

ANNETTE STROYBERG – VITTORIO GASSMAN

SEVİŞMELERİ BÜYÜK BİR DEDİKODU YARATAN ÇİFTİN ÇOCUKLARI NE OLACAK?...

İTALYAN filimciliğinin ve tiyatrosunun gözde sanatkârı Vittorio Gassman, son yıllardaki ağırbaşlılığı bir tarafa bırakarak İtalyan milli basketbol takımında iken yaptığı delişmenlikleri tekrarlamağa başladı. Şimdi, İtalya'da herkes birbirine bu değişikliğin sebebini soruyor ve karşısındakinin cevabını beklemeksizin, başını iki yana sallıyarak şu şekilde cevaplandırıyor: «Hep şu Annette Stroyberg'in yüzünden.....»

Evet, Annette, Vittorio Gassman'ı şimdilik tamamiyle avucunun içine almışa benziyor. Fakat, acaba bu ne zamana kadar böyle gidecek? «Acı Pirinç», «Anna» filimlerinin unutulmaz sanatkârı bundan evvelki aşk maceralarında da bütün benliği ile sevgililerine bağlanmış, fakat bir müddet sonra iş evlenmeğe gelince, Vittorio Gassman kendini sevgililerinin tesirinden kurtarmayı bilmişti. Bugün gelinlik çağdaki (on sekiz yaşında) bir kızı bulunan Vittorio Gassman, mütaaddit aşk maceralarına rağmen, ilk karısı olan Nora Ricci ile arasındaki evlilik bağını elân resmen koparamamış bulunuyor. Gassman, Nora'dan resmen boşanamamış olmasına rağmen bundan on iki, on üç yıl evvel Amerika'lı sinema yıldızı Shelley Winters ile Meksika'da evlenmekte tereddüd etmemişti. Bu büyük bir cüret idi. Zira, İtalya'daki kanunlar gereğince, Nora Ricci ile evli bulunduğundan İtalya'ya ayak bastığı anda zina suçu ile hapishaneyi boylıyabilirdi. Vittorio Gassman, bu ikinci karısını İtalya'ya getirmekte tereddüd etmedi. Başına da hiçbir dert açılmadı. Çünkü, ilk karısı Ricci kendisini elân seviyordu ve kızının babasını hapishanelerde görmek istemiyordu. Nora Ricci'nin bu hareketi, Gassman'ı büsbütün cüretkâr yaptı. Bir müddet sonra bu ikinci karısının kıskançlık kavgalarından bıkınca, Shelley Winters'i kapı dışarı edip vaktini Anna Maria Ferrero'nun kolları arasında geçirmekte tereddüd etmedi. Evet, o, âşık olunca kendini kolaylıkla sevdiği kadının tesirine bırakıyordu. Fakat, muayyen bir noktaya kadar...

Nitekim, Anna Maria Ferrero ile de böyle oldu. Çılgınca seviştiler. Gassman, Anna Maria Ferrero'nun dizleri dibinden ayrılmazken, Ferrero da tiyatro sanatını Gassman sayesinde bir hayli geliştirdi. Aradan yıllar geçiyor, fakat Gassman ilk karısı Nora Ricci'den bir türlü boşanamıyordu. Ferrero bu durumdan şikâyetçi idi. O da Nora Ricci, Shelley Winters gibi Gassman ile resmen evlenip çocuk sahibi olmak istiyordu. Bu devamlı ısrarlar, Gassman'ın aşkını öldürmekte gecikmedi. Ferrero evlenecek başka bir koca namzedi ararken, Gassman teselliyi genç sinema aktrisi Georgia Moll'un kolları arasında aradı. Georgia Moll'dan sonra koleksiyona İlaria Occhini adında bir sinema yıldızı namzedi girdi. Fakat bu da Vittoria Gassman'ın dizginlerini ele geçiremeden defterden çok kolay bir şekilde silindi.

Şimdi, Annette Stroyberg eski kocası Roger Vadim'den olan kızı Natalie'yi, Vittorio Gassman da Nora Ricci ve Shelley Winters'den dünyaya gelen çocuklarını tamamiyle hatırdan çıkararak, kendilerini çılgın bir hayatın akıntısına kaptırmış bulunuyorlar. Kırkına merdiven dayamış Gassman'ın 26 yaşındaki Annette'in kolları arasında sabahlara kadar ça-ça-ça'lar, mambo'lar yapması cidden görülecek şey. Fakat, bu ne zamana kadar böyle devam edecek? Tabii, Annette Stroyberg'in bir an evvel evlenmek istemesine kadar... O zaman ne olacağını şimdiden kestirmek pek kolay bir şey değilse de Vittorio Gassman'ın Annette'i de yüz üstü bırakacağını tahmin etmek pek büyük bir kehanet olmasa gerek.

DALDAN DALA — Vittorio Gassman bütün hayatında, mesuliyet hissi taşımadan, eğlence ve zevkine düşkün olarak yaşamıştır. İşte sevgililerinden biri olan Barbara Bates'le dansediyor.

İKİSİ DE MESUTTU — Annette Stroyberg rejisör kocası Roger Vadim'den ayrılıncaya kadar gayet mesut görünüyordu. Bir çocukları olmuştu. Filim çevirmeden artan zamanlarında evinde oturan Danimarkalı Annette şimdi saadeti Vittorio Gassman'ın yanında arıyor. Yukarıda bir zamanların mesut çifti Vadim'ler Lido kulübünde.

VİTTORIO VE ESKİ GÜNLERİ — Vittorio, Hollywood'a gidince Shelley Winters ile sevişmiş ve kısa zamanda evlenmişti. Bu evlilikten doğan kızları bundan önceki gibi, şimdi babasından ayrı olarak yaşamanın acısını çekmektedir.

İlerisini Hiç Düşünmüyorlar

Kopenhaglı Annette ve Kuzey İtalyalı Vittorio Gassman etraflarını görecek ve ilerki günlerini düşünecek halde değiller. Birbirlerini deli gibi sevdiklerine inanıyorlar. Vittorio'nun iki çocuğu, Annette'in bir çocuğu var. Evlenmeleri mümkün olacak mı? Çocuklarının saadetlerini temin edebilecekler mi? Bu sualler şimdilik cevapsız kalmaya mahkûm. Genç âşıklar bugün Pariste, yarın Madritte görülüp kayboluyorlar. Lüks otellerde kalıp çılgıncasına bir hayat yaşıyorlar. Halbuki onları bekliyen istikbal en iyimser görüşleri bile ürkütmeye kâfi. Yukarıdaki fotoğraf onları Paris'te baş başa gösteriyor.

YALNIZ KALAN YAVRU — Annette Stroyberg'in Roger Vadim'den olan 6 yaşındaki kızı Nathalie de artık annesini sık sık göremiyor. Umumiyetle anne ve babaların ayrılması küçük yavruları yalnızlığa boğmaktadır.

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

KABİR — MEZAR

(Kabir) in aslı (kabr) dir. Ölenlerin gömüldüğü yer, çukur mânasınadır. Türkçesi (sin) dir. Bu kelimeyi, şimdi, sadece bir küfürde kullanmaktayız. (Sinmek, sinsi) kelimelerinin, kabir mânasına gelen bu (sin) ile bir mâna alâkası olsa gerektir.

(Mezar), ziyaret edilecek yer demektir. (Ziyaret, zâir) kelimeleri de aynı köktendir. (Kabir) e mezar denmesinin sebebi, (kabir) deki korku ve dehşet mânalarını unutturmak olabilir. Abdülhak Hâmid'in (Makber) indeki:

Bâkî, o enîs-i dilden eyvâh,
(Beyrût) ta bir mezâr kaldı.

beytindeki (mezâr) kelimesinin, vezin icabı biraz daha uzun okunması, İstanbul ile Beyrut arasındaki mesafenin hüznünü ne güzl ifade etmektedir.

■

SUN'U TAKSÎR

Soru — İki arkadaş münakaşa ettik. O diyor ki: («Benim bu işte sun'u taksîrim yoktur» cümlesindeki «sun'u taksîr» deyimi doğrudur). Ben de diyorum ki: (Hayır, doğru olan, «sû-i taksîr» dir). Hangimiz haklıyız?

Cevap — Arkadaşınız haklıdır. (Sun'), Arapçada, (iş, fiil, yapmak, işlemek) mânalarınadır. (Sun'u taksîr) deyiminde ise, (bir işi, bilerek, bile bile yanlış yapmak) mânasınadır. Yani buna (uydurma iş yapmak) da diyebiliriz. Zaten (sun'i) sıfatında da bu mâna vardır.

(Taksîr) de, (bir işi bile bile kusurlu, hatalı yapmak) tır. (Sun') ve (taksîr) kelimelerinin arasındaki (u) harfi, Farsçada, (ve) mânasınadır. Yani (sun'u taksîr) deyimi (sun' ve taksîr) demektir. Bu takdirde, üzerinde iddiada bulunduğunuz cümle, (benim bu işte suçum, günahım, kabahatim yok) mânasına gelir ki, doğrusu da budur.

Sizin iddianızdaki (sû-i taksîr) e gelince:

(Sû'), Arapçada, kötülük, fenalık demektir. (Sû-i zan) zan kötülüğü, yani kötü zan, kötü düşünce demektir. (Sû'-i istimâl) kullanma kötülüğü, yani kötü kullanma, kötüye kullanma. (Sû'-i tefehhüm) anlayış kötülüğü, kötü anlayış.

Sizin kullandığınız (sû'-i taksîr), kusurlu iş işleme kötülüğü mânasına gelmeli; fakat böyle bir deyim mevcut değil. Çünkü (sû') ile birlikte kullanılan kelimelerde, yani (istimal, zan, tefehhüm) de kötü bir mâna yok. Bilâkis müspet bir mâna var ki, (sû'), o müspet mânayı menfî hale getiriyor. Halbuki (taksir) de zaten kötü ve menfi bir mâna vardır ve (sû') kelimesi onu bir kere daha menfi hale getiriyor; bu da dilin özelliğine, selikaya uygun değildir.

■

ÇARMIH

Aslı, Farsça (çârmîh) tir. (Dört çivi) demektir. Eskiden, haç şeklinde birbirine çakılmış direklere insanları gerer, eziyet ederlermiş. Buna eski dilimizde (gergi) derlermiş. (Çâr) dört, (mîh) de mıh, yani çivi demektir.

İsa da böyle bir çarmıha gerilmiş ve çakılmıştır. Hıristiyanların çıkardıkları istavroz, İsa'nın dört yerinden çakılışının temsilidir.

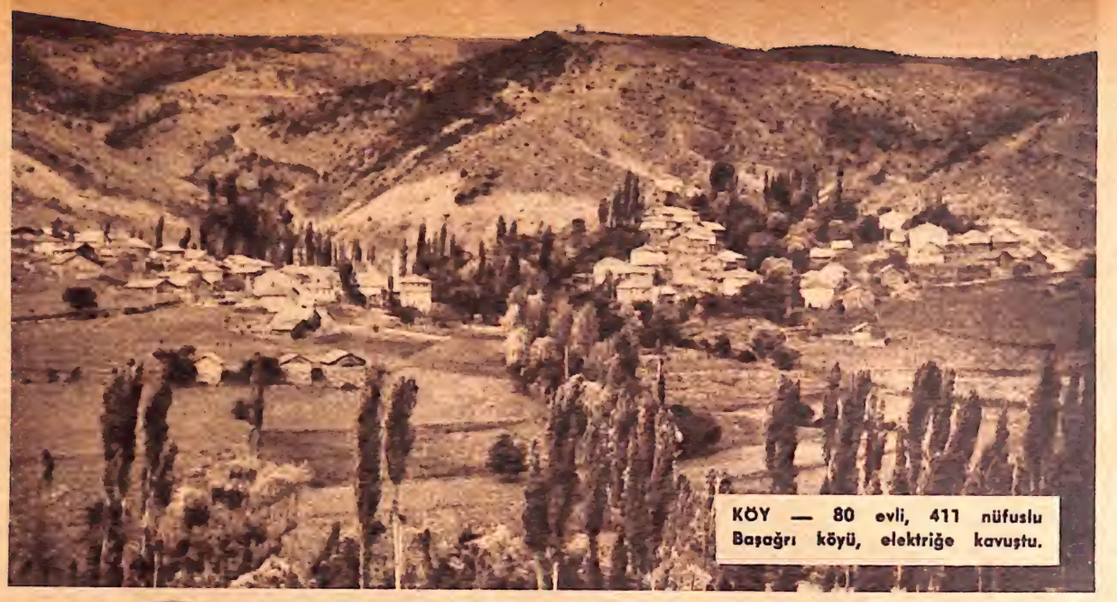

KÖY — 80 evli, 411 nüfuslu Başağrı köyü, elektriğe kavuştu.

Direklerin Üstü De Yandı

İstanbul'da çalışan Başağrı'lı köylüler, üç aylık kazançlarını köye göndermişler. Bu parayla köyde bir elektrik santralı yapılmış. Şimdi «Başağrı», koca Ordu İlinin tek ışıklı köyü... Köylüler, ne kadar ışık yakarlarsa yaksınlar, ay sonunda muhtara sadece 90 kuruş ödüyorlar.

SANTRAL — Köyün elektrik santralı. Elektrik tesisatı, binasiyle, direğiyle, lâmbasiyle 40 bin liraya çıkmış.

«**MARİFET o direklerin altını değil, üstünü yakmakta**». Başağrı'lılara en çok bu söz dokunmuş. O güne dek alaylara aldırmıyorlarmış. Ama o söz çok komuş. Köy halkı işe daha gönülden sarılmış. Direklerin altını daha iyi yakmışlar. Gün gelmiş, direklerin üstü de evvel Allah ışıl ışıl yanıvermiş.

Bu, Ordu'nun Mesudiye İlçesine bağlı Başağrı Köyünün «elektrik» hikâyesinin özeti... Köy, Ordu'ya 120, Mesudiye'ye 5 kilometre uzaklıkta... Mesudiyeliler iki, üç yıl önce ilçelerine «elektrik» almışlar. Başağrı da ilçeye en yakın köy!... Köylü, ilçeye elektrik geldikten sonra, tepeye çıkıp, «mehtap» seyreder gibi, Mesudiyeyi gözler olmuş... Muhtar Cavit Gürsoy, bir gün ışık seyri sırasında, köyün büyüklerine «Biz de ışık getirtelim» demiş. Ağalar «Nasıl olur, bizim etimiz ne, budumuz ne?» demişler. Uygun bulmuşlar. Muhtar, İstanbul'da yaşıyan Başağrı'lılara bir mektup döşenmiş. «Arkadaşlar» demiş «biz köyümüze elektrik getirtmeyi düşünüyoruz. Siz, İstanbul'da yaşıyorsunuz. Elektriğin kadrini, kıymetini bilirsiniz. Bize paraca yardım eder misiniz?» Başağrılılar düşünmemişler bile. Tez toplanmışlar, aralarında bir karara varmışlar. İlk aylıklarını köye göndereceklerdir. 35 kişi o ay yememiş, içmemiş. Ay sonu olunca, 7500 lira köye postalanmış. O para yetmemiş. Üç aylık daha yollanmış. Köyün kıyısından akan dere, 10 değirmeni çevirirmiş. Bir elektrik türbinini mi çevirmiyecek!...

Başağrı köyünün bu çalışması, 64 köyde duyulmuş. 64 köyün halkı, yolları düştükçe Başağrı'ya uğramış. Mesudiyeliler ise tahta direklerin dipleri sağlam olsun diye yakılırken kıs kıs gülmüşler, «Marifet bunun dibini değil, üstünü yakmakta» diye alay etmekten geri durmamışlar.

Bu yılın temmuzunda, 64 köyün muhtarına, Başağrı'dan bir çağrı gelmiş: «Gelin de, direklerin üstü nasıl yanıyor, görün» diye. O gün söylevler verilmiş, «Başağrı Köyünün elektrik destanı» okunmuş. Sonra, köydeki dibi yanık on direğin üstündeki on ampul ışıl ışıl yanıvermiş.

ZİYAFET — Başağrı'lılar elektriğe kavuştukları gün 64 köyün halkına kuzulu, biralı, pilâvlı, zerdeli ziyafet çektiler.

Hayat ın yeni sinema romanı:

Aşk ve Tehlike

Oynıyanlar:
ELSA MARTINELLI
ANTONIO CIFARIELLO

STEFANO VE ARKADAŞLARININ ALLAHA ŞÜKRETMELERİ GEREKİRDİ. ŞİDDETLİ BİR FIRTINADAN SONRA SAN BIAGIO LİMANINA SIĞINARAK HAYATLARINI KURTARMIŞLARDI. KÜÇÜK TEKNELERİNE İSE KAYBOLMUŞ NAZARI İLE BAKABİLİRLERDİ. ZİRA PARÇA PARÇA OLMUŞ DENİLECEK BİR HALDE İDİ. BİRDEN ÇIKAN ŞİDDETLİ BİR FIRTINA TEKNEYİ KAYALIKLARIN ÜZERİNE ATTIĞI ZAMAN, SAN BIAGIO BALIKÇILARININ İNAT VE CESARETLE YARDIMA KOŞUŞLARI ÇOK DAHA BÜYÜK BİR FACİAYI ÖNLEMİŞTİ. KAZA GECE YARISI OLMUŞTU. ERTESİ SABAH STEFANO VE ARKADAŞLARI TEKNEYİ YOK PAHASINA ELDEN ÇIKARMAKTAN BAŞKA ÇARE BULAMAMIŞLARDI. LİMANDA BİRİSİ TEKNEYE 125 BİN LİRET VERMİŞTİ. FAKAT HER ŞEYİ ÂDABI İLE YAPMAK ARZUSUNDAYDILAR. ENKAZI PARÇALAMAK İÇİN İZİN ALMALARI GEREKİYORDU. NİHAYET STEFANO'NUN SAN BIAGIO'DA KALMASI KARARLAŞTIRILDI. BİR GÜN İÇİNDE MESELELERİ HALLEDECEK VE MEMLEKETİNE DÖNECEKTİ. ARKADAŞLARI İSE SAN BIAGIO'YU HEMEN TERKEDECEKLERDİ.

BİRAZ SONRA KÖYE DOĞRU YÜRÜMEYE BAŞLADI. TEKNENİN SATIŞI İLE İLGİLİ İŞLERİ BİR AN ÖNCE TAMAMLAMASI GEREKİYORDU. HENÜZ BİRKAÇ ADIM ATMIŞTI Kİ KÜÇÜK BİR ÇOCUK YANINA SOKULDU, PANTOLONUNU TUTUP ARKASINA SAKLANMAK İSTEDİ.

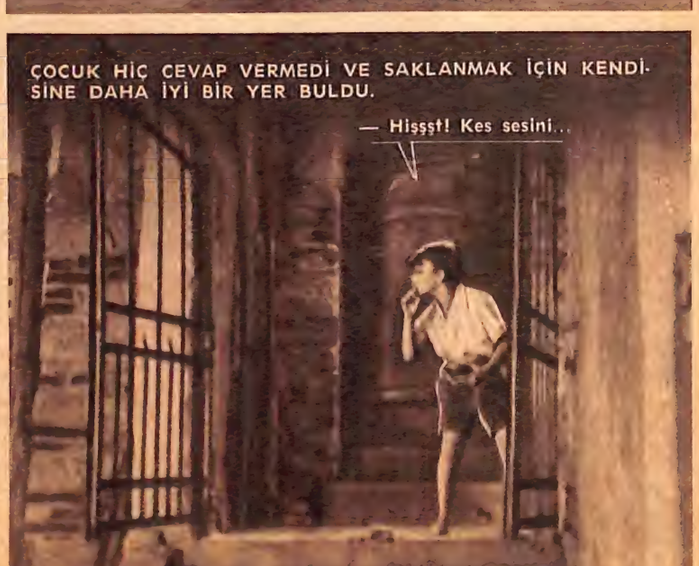

STEFANO BİRAZ SONRA ÇOCUĞU BAĞIRA BAĞIRA ÇAĞIRAN GENÇ BİR KADININ İLERİ YÜRÜDÜĞÜNÜ GÖRÜNCE MESELEYİ ANLADI. BU KIZ, MUHAKKAK SAKLANAN ÇOCUĞU ARIYORDU.

STEFANO ÇOCUĞUN KEYFİNİ KAÇIRMAK İSTEMİYORDU AMA, GENÇ KIZIN DA BAĞIRMAKTAN NERDEYSE CİĞERLERİ YIRTILACAKTI.

GENÇ KIZ AYAKKABILARI ZORLA ALDI.

ÇOCUK MERDİVENLERDEN İNDİ VE STEFANO'NUN YANINDAN GEÇERKEN GENÇ ADAMA NEFRET DOLU BİR ŞEKİLDE BAKTI. BAKIŞINDA «YAPTIĞINI BEĞENDİN Mİ?» DER GİBİ BİR HAL VARDI.

STEFANO GENÇ KIZIN DAHA ANLAYIŞLI DAVRANACAĞINI UMMUŞTU AMA, YANILMIŞTI.

GENÇ KIZ SÖYLENENLERE KULAK ASMADI VE OMUZ SİLKİP YOLUNA DEVAM ETTİ. STEFANO KENDİ KENDİNE: «BU KIZ İNSAN ARASINA GİRMEĞE PEK ALIŞIK DEĞİL GALİBA» DİYE DÜŞÜNEREK BAŞKA BİR ŞEY SÖYLEMEDİ.

BİRAZ SONRA ÖNÜNE GELEN BİR MEYHANEYE GİRDİ. BİR KADEH İÇKİ İÇİP BİR SANDVİÇ YEMEK İSTİYORDU.

YANINDA İRİ YARI BİR ADAM VARDI. BARMEN O ADAMA ARDITO DİYE HİTAB EDİYORDU. BİRAZ SONRA ARDITO GÜLÜMSİYEREK BAŞINI ÇEVİRDİ.

KIZGIN GÜNEŞ ALTINDA BİRLİKTE DIŞARI ÇIKTILAR.

(Devamı gelecek sayıda)

HİMMLER, NİHAYET HİTLER'DEN YAZILI EMRİ ALIYOR

«Yugoslavya artık bizimdir. Führer şimdi Berlin'e hareket etti, benim de kendisini takibetmemi emretti»

YAZAN: JOSEPH KESSEL — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ: **Himmler mide sancılarından rahatsızdır. Onu, Felix Kersten adında bir doktor masajla tedavi etmektedir. Kersten Holândalı olduğu halde, bir arkadaşının ısrarı üzerine bu tedavi işini üzerine almıştır. SS lideri Himmlerin sancılarını dindirdikçe, ondan bazı isteklerde bulunur. Haksız yere zulme uğrıyan Holândalıların kurtarılmasını ister. Bir gün Kersten, milyonlarca Holândalının Polonyaya sürüleceğini, Himmler'in özel sekreteri Brandt'ın gösterdiği bir vesikadan öğrenir. Buna engel olmak için Himmler'e rica eder. Himmler, Hitlerin doğum günü olan 20 nisanda sürgünün başlıyacağını bildirir. Kersten sancıları dindirmiyerek, sürgüne mâni olmağa çalışır. Fakat Himmler, Hitlerden korktuğu için buna yanaşmaz. Sürgünün başlamasına bir hafta kala, Himmler sancılanır ve Dr. Kersten'i çağırtır.**

KERSTEN bir iskemle çekerek Himmler'in yanına yaklaştı ve âdeta yalvaran bir sesle:

— Herr Reichsführer, dedi, ben sizin dostunuzum. Size yardım etmek isterim. Fakat sizden ricam, şu sürgün işini sonraki bir tarihe bırakmanızdır. Bu mesele ortaya çıkmadan önce tedavinin ne kadar tesirli olduğunu hatırlıyacaksınız. Gene öyle tesirli olacaktır, ancak Hitler'e gidip bu sürgün işini daha sonraki bir tarihe bırakması ricasında bulununuz.

Himmler, can acısı arasında Kersten'in bir elini eline alarak:

— Evet, evet, aziz dostum Kersten, dedi, şimdi tamamen inanıyorum ki sen haklısın. Fakat Führer'e ne söyliyeceğim?

— Kendisine iki mesuliyeti birden yüklenmenize imkân olmadığını söyleyiniz. Gemi azlığını ileri sürünüz, yolların ne kadar kalabalık olduğunu belirtiniz. Bu yeni yükün hem sıhhatinizi, hem de SS projesini tehdid ettiğini kendisine anlatınız.

Himmler heyecanla şöyle bağırdı:

— Çok doğru... Hakkınız var sizin. Hitler'e anlatırım bunları... Yalnız, bana biraz kuvvet veriniz.

Kersten'in artık sevincine pâyan yoktu. Nihayet sürgün işi geri kalacaktı. Bundan kuvvet alarak tekrar tedaviye girişti. Himmler, doktorun mucizeli ellerinden derhal ferahlık hissetmeğe başlamıştı. Masaj esnasında zaman zaman:

— Zannediyorum ki... evet, sancı yavaş yavaş azalıyor... diye mırıldanıyordu.

Kersten sessiz sessiz çalıştı. İşini bitirdiği zaman Himmler yavaşçacık kımıldadı, ayağa kalktı, derin bir nefes aldı ve:

— Şimdi kendimi daha iyi hissediyorum... diye bağırdı. Sancı tamamiyle defoldu!

— Hitler'le konuşmaya karar verdiniz de ondan. Bu konuşmayı hiç vakit kaybetmeden yapmalısınız.

Tam bu sırada telefon çaldı. Himmler tek kelime konuşmadan telefonu dinledi. Yerine koyduğu zaman Kersten'e dönerek:

— Yugoslavya artık bizimdir! Führer hemen şimdi Berlin'e hareket etti, benim de kendisini takibetmemi emretti. Trenim hemen hemen harekete hazır.

Himmler tekrar otoriteyi eline almıştı. Kersten ise onu vakitsiz iyileştirmiş olmasından endişelenmeğe başlamıştı. Fakat yolda Himmler'in gene sancıları tuttu. Kersten, Berlin'e varıncaya kadar sancıların devamında fayda ummuş olacak ki Himmler bir türlü kendine gelemiyordu! Bunu fırsat bilen doktor:

— Görüyor musunuz, tedavi ne uzun sürüyor, dedi, bunun sebebi zihninizden hâlâ şu sürgün işinin silinmemiş olmasıdır. Bunu tamamen zihninizden çıkarmalısınız.

Himmler:

— Emin olabilirsin, aziz Kersten. Ne demek istediğini anlıyorum... diye cevap verdi.

İstasyondan doğruca Hitler'e gitti. Aradan iki saat geçmişti ki Kersten'e telefonla:

— Führer, zeki olduğu kadar âlicenaptır da, dedi, sürgün sonraki bir tarihe bırakıldı. Bu emri yazılı olarak almış bulunuyorum.

HEYDRİCH'LE İKİNCİ BİR KARŞILAŞMA

Himmler, Kersten'in Holândalıların sürgün edilmelerine bu kadar ısrarla mâni olmaya çalışmasından hiç şüphelenmiyor; onun bu ısrarını, dostu olan hastasının sıhhatini düşünen bir doktorun samimî bir hareketi olarak telâkki ediyordu.

Bir gün Kersten, Gestapo Şefi tarafından karargâha çağırıldı. Bu sırada Himmler ile Brandt, hiç beklenilmediği halde, Münih'e gitmiş bulunuyorlardı. Kersten, otomobiliyle Gestapo karargâhına giderken Himmler'in ofisinde durarak orada vazifeli bulunan SS'lere:

— Sizden bir ricada bulunacağım, dedi. Lûtfen Reichsführer'e telefon edip birkaç dakika sonra Heydrich'in karargâhına varacağımı haber veriniz. Çok mühimdir. Bunu derhal yapınız.

Odasına girdiği zaman Kersten, Heydrich'i her zamanki gibi, gayet nazik buldu. Fakat aralarında geçen uzunca bir konuşmadan sonra, nazik tavırlarını hâlâ muhafaza eden Heydrich:

— Sizi tevkife mecbur olduğum için çok müteessirim, dedi. Ancak, ben eminim ki Holândalıların sürülmesi kararından Himmler'i vazgeçirten sizin tesiriniz olmuştur.

Kersten ona şöyle cevap verdi:

— Bana büyük bir ehemmiyet atfettiğiniz anlaşılıyor! Âdeta koltuklarımı kabartıyorsunuz.

Heydrich oturduğu sandalyeye biraz yaslanıp bir eliyle sarı saçlarını okşıyarak:

— Holânda sarayında hizmet etmiş bir doktorun bize dost olacağını bana hiç kimse kabul ettiremez, dedi, sizi Almanya'ya gönderenin kim olduğunu öğrenmek isterdim.

Kersten:

— Bu sualinize Himmler benden daha iyi cevap verebilir... dedi.

Bu sırada bitişik odadaki telefon çaldı. Heydrich cevap vermeğe gitti. Kersten yalnız kalınca dikkatle dinlemeğe çalıştı. Acaba telefon eden Himmler mi idi? Hiçbir şey işitemiyordu.

Heydrich döndü. Tekrar yerine oturdu, bir sigara yakıp gülümsiyerek:

— Nerde kalmıştık, dedi, hâ... evet, Holândadan bahsediyorduk. Orada olan biten her şeyi bu kadar yakından takibettiğinize hayret ediyorum. Bu haberlerin membaı hakkında bana malûmat veremez misiniz?

Kersten, korkusunu bir kahkahanın içinde saklıyarak cevap verdi:

Himmler, gülle atmaktan avcılığa kadar her türlü sporla meşgul olmak heveslisi bir insandı. Yukardaki resimde bu insan kasabı biraz da gülünç bir av kıyafeti ile gezerken görülüyor.

— Kimbilir, belki de ben keramet sahibiyim!

Heydrich de şöyle mukabele etti:

— Belki ben de öyleyimdir! Hattâ ben daha ileri giderek sizin kim olduğunuzu keşfe başlamış bulunuyorum! Yakında bunu ispat edeceğim.

Hain hain bakan gözlerini Doktora dikmişti. Ayağa kalkarak:

— Serbessiniz, dedi, Himmler şimdi telefon etti. Sadakatinizi o tekeffül ediyor. Sizi serbest bırakmam için kesin emir verdi. Fakat tekrar buraya gelmeğe hazırlanınız. Merak etmeyin, birbirimizi gene göreceğiz!

(Devamı gelecek sayıda)

Kayısı

Kayısıya, botanik bilginleri Ermeni meyvası anlamına gelen "prunus armeniaca„ adını vermişlerdir. Binlerce yıllık bir tarihi olduğu halde, Fransızlar kayısıyı ancak 16. Yüzyılda tatmışlardır. Dünyanın en güzel kayısıları Malatyada yetişir.

KENTLERİNDEN, ilçelerinden uzak kalmış Anadolu gençleri, İstanbul'da biraraya gelebilmek, memleket özlemini giderebilmek için özel geceler düzenlerler... Vanlılar'ın «otlu peynir», Amasyalıların «elma», Giresunluların «fındık» geceleri en tanınmışlarıdır. Bir meyva cenneti olan Malatyada ise seçimi «kayısı» kazanmıştır. Oysa, Malatya'nın armudu da, elması da meşhurdur. Ama Malatyalılar ille de «kayısı» diye direnmişlerdir. Malatya'da kayısının toplanması da, kurutulması da ayrı bir şenlik konusudur. Onlar şenlik yapmasın da, kimler yapsın!... Bu meyva cennetinin başlıca gelir kaynağı, kayısıdır. Tazesi de para getirir, kurusu da... Yılda 5000 ton kurutularak yurt dışına satılır. Kayısının çekirdeği de para eder. Endüstride kullanılır. 250 ton acı, 150 ton tatlı iç çekirdek, 50 ton da pestil elde edilir. Kayısının tüm olarak Malatya'ya getirdiği para, 20 milyon lirayı aşar. Bir de kayısı pestili vardır. Pestillerin en iyisi, en tatlısıdır. Erikten pestil yapılırsa da, bu, kayısı pestilinin tadına erişemez. Malatya'nın şehir dışı baştan başa kayısı ağaçları ile çevrilmiştir. «Miş miş» denilen kayısı ağaçları, bahar başında pembe beyaz çiçek açınca şehir şenlenir. Ama, erken açan goncalar, havalar don yapınca, aldanıverir... Malatyanın «çöloğlu», «hacıhaliloğlu», «hacıkız», «hasanbey» kayısıları çok tanınmıştır. Öteki şehirlerde de kayısı yetiştirilir. Meselâ, Maraş'ın «hacıveli», Amasya'nın «imam», «kaplan», Adana'nın «şekerpare», Ürgüp'ün «bitirgen», «tokaloğlu», İstanbul'un «hacıbekir», «turfanda», «muhittinbey», «şam» çeşitleri bu arada sayılabilir. Türkiye'deki 1.916.000 ağaçtan 19 milyon kilo kayısı elde edilir.

Kayısının rengi açık sarı ile kırmızı arasında değişir. «Çöloğlu» beyaz-sarı olduğu halde, «hacıhaliloğlu» kırmızımtıraktır. «Şam» ise turuncu renktedir. Botanik bilginleri bu meyvanın ilk çıktığı yeri araştırırlarken, Lâtince adı «prunus armeniaca» üzerinde durmuşlardır. Ermeni meyvası anlamına gelen bu söz bilginleri düşündürmüşse de, şöyle bir sonucu akla yakın bulmuşlardır. Kayısı ilk defa Çin ile Türkistan'da yetiştirilmiştir. Sonra Ermenistan'a geçmiştir. Avrupaya Ermenistan'dan gitmiştir. Bu yüzden «armeniaca» adı verilmiştir. Milâttan Sonra birinci yüzyılda İtalya yarımadasında, Romalılar devrinde de İspanya'da, Afrika'da yetiştirilmiştir. Ancak 16 ncı yüzyılda, Fransızlar bu meyvayı tatmışlardır.

Kayısı aşı ile üretilir. Nemli, soğuk topraklardan hoşlanır. Soğuk rüzgâra kapalı yamaçlarda yetişir. Kayısının kurutulması ise uzun bir işleme bağlıdır. Önce sergenler kurulur, kovafalarla (büyük kulplu sepetler) getirilen kayısılar dizilir. Güneş altında kurutulur. Sonra kükürt fırınlarında renkleri sarartılır. Kurutulan kayısılar ya çekirdekli olur, ya da çekirdeksiz... İçlerine ayrı bir tat versin diye badem de karıştırırlar. Kayısının konservesi, kompostosu, marmelâdı, reçeli yapılır.

Besin değeri çok yüksektir. 100 gramının yüzde 81,2 si su, yüzde 11,1 i karbon hidrat, yüzde 1,27 si yağ, yüzde 9 u proteindir. 100 gramının kalori değeri 47,6 dır. Kurusunda ise bu miktar 250 ye çıkar. Tazesinin 100 gramında 0,25 - 0,6 miligram A, 0,3 - 0,1 B_1, 0,15 miligram B_2, 2 - 10 miligram C vitamini vardır. Kurusunda ise A vitamini 4,6, C vitamini 5 miligramdır.

Kansızlığa iyi gelir. İskorbüt hastalığını önler. Böbrek taşlarına faydalıdır.

Kayısı çekirdeğinin iç kısmından acıbadem yağına karıştırılan bir yağ çıkarılır. Kömürleştirilmiş sert kabuklarından siyah çini mürekkebi elde edilir. Ağacından iyi mobilya yapılır. Gövdesinden akan «kedi balı» zamkı da endüstride kullanılır.

Kayısı, ilçelere, bucaklara, sokaklara ad olmamıştır ama, türkülere girmiştir:

Çarşıya vardım,
Kayısıdan aldım.
Yârin haberini,
Dayısından aldım.

Gülün bir çeşidine de kayısı gülü denir. «Kayısı gülü» bir aşk çiçeği olarak bilinir. Sevgililerinden yüz bulamamış eski âşıklar, yakalarına bir kayısı gülü iliştirirlerdi. Bu bir aşk mektubu yerine geçerdi. Anlamı şöyleydi: «Aşkından kayısı gülü gibi, sarardım...»

KAYISININ AKRABALARI

ZERDALİ Kayısının kardeşidir. Botanik bilginleri her ikisine de «prunus armeniaca» derler. Zerdali kelimesi Farsçadan gelmedir. Zerd, sarı; alû, erik, demektir. «Zerdalû» sarı erik anlamına gelir. Türkçemizde bu kelime incelmiş, zerdali olmuş. Vitamin değerleri kayısıya yakındır. 100 gramında 0,5 miligram A vitamini, 0,03 miligram B_1, B_2 vitaminleri, 1 - 7 miligram C vitamini vardır. Zerdalinin meyvası kayısıya göre, küçük ve ekşidir. Kurusu, reçeli, marmelâdı yapılır. Şiire, halk türkülerine pek girmemiştir. Galata'da bir sokağa «Zerdali» adı verilmiştir.

KIZILCIK Sopası meşhurdur. Dalları sağlam ve gevrek olduğundan kamçı gibi kullanılır. «Kızılcık dayağı» deyimi halk diline girmiştir. Memleketimizin soğuk bölgelerinde yetişir. Bu da gülgiller familyasının «tek çekirdekliler» türüne girer. Erik, şeftali, zerdali, kayısı, badem de aynı türdendir. Erken çiçek açar, geç meyva verir. Meyvası sonbaharda olgunlaşır. Ufak, pembe, mor meyvası vardır. Tadı ekşi, buruktur. Erzincan'da kızılcığın pembe, mor, kırmızı çeşitleri yetişir. Yıllık ürün 9 - 10 bin tondur. Ispartanın «ergen» kızılcığı da meşhurdur. A ve B vitaminleri azdır. 100 gramında 45,5 - 83,3 miligram C vitamini vardır. Kompostosu, reçeli, peltesi yapılır. «Kızılcık murabbası» ise, ishale iyi gelir.

BADEM Bu da «erikgiller» familyasının erik türüne bağlıdır. Ağacı 4 - 5 metre boyundadır. Pembe pembe çiçek açar. Meyvasının tazesine «çağla» denir. Buruk bir tadı vardır. Sonra katı, yeşil bir kabukla örtülür. İçinde odunsu bir kabuk vardır. Bu kabuğun ortasında asıl badem meyvası bulunur. Türkiye'deki 2 milyon badem ağacından 10 - 15 bin kilo badem ürünü alınır. Bu meyva sert badem, taş bademi, diş bademi olmak üzere çeşitlere ayrılır. «Pabuç», «sakız» bademlerinin kabukları ötekilerinden kalındır. İnce kabuklu bademler ise «kıbrıs» ve «şam» adlarını alır. 100 gram bademde 0,16 miligram A, 0,15 miligram B, 17 - 40 miligram C vitamini bulunur. 100 gram taze bademde 492, kuru bademde ise 637 kalori vardır. Badem, yağlı bir meyvadır. Bu yağda şekerli, azotlu maddeler, ayrı olarak bol miktarda E vitamini ve demir de bulunur. Çok besleyicidir. Şişmanlamak istiyenler yemelidir. Ancak, hazmı güçtür. Şeker hastalarına, midesinden rahatsız olanlara tavsiye edilmez. Badem, sözlüklere güzel kelimeler kazandırmıştır. Kısık, düzgün gözlere «badem göz» denir. Tilki postunun yalnız bacak kısmından yapılmış kürklere, «badem kürkü», uzun tırnaklara «badem tırnak» adı verilir. Boğazda bademe benziyen bezelere de «bademcik» denmektedir. Badem şekercilikte de kullanılır. Badem şekeri, badem ezmesi ve acı badem bu arada sayılabilir.

Kadın olmak fevkalâde bir şey...

Bu güzel hissi birçok defalar tatmışınızdır.

Bazen yeni, sevimli bir elbise giydiğinizde daha hafif yürür kendinizi daha genç, daha güzel, daha mes'ut hissedersiniz. Sanki binlerce göz sizi hayranlıkla takip ediyor...

Güzellik müstahzarları için de bu böyledir. Onları kullanırken, hissettiğiniz kadar genç, inandığınız kadar güzel ve cazipsiniz.

Tatbikatı okadar kolay ki...

Günde birkaç dakika PONDS FOUNDATION kremi ile ihtimam cildinize kâfi gelir.

Bu yarı yağlı Gündüz Kremi cildinizin bütün gün boyunca taze kalması için ihtiyacı olan besleyici yağları ve nemi temin eder, üstelik makiyajınız için ideal bir zemin hazırlar, cildinize çiçek tazeliği bahşeder.

POND'S F
FOUNDATION CREAM

Dünyanın en güzel kadınları POND'S kullanır.

IL-7346-133

Renkli G

Çıkan Kısımların Özeti:

Souzy'yi Sitka'da bırakıp Londraya dönen ressam Trevor, kendisine modellik eden operet bestecisi yeğeni Viola ile sevişir. Bay ve Bayan Lansdale adiyle, dünyanın şurasında burasında bir sene gezerler. Londraya geldikten sonra, «Baküs Kızı» na model duran Veronica yüzünden aralarına soğukluk girerse de, barışır; yazlığa çekilerek, eskisi gibi mesut yaşamağa başlarlar. Bir sabah kahvaltı ederlerken, Souzy'den bir mektup gelir. Çinli kadın bunda: «Kocam da, bebeğim de öldü. Satılmak üzereyim. Beni sen satın al...» demektedir. Viola, gözleri yaşararak, Trevora: «Benim için Veronica'dan vazgeçtin. Sana bir kere daha engel olmak istemem. İstiyorsan, Souzy'ye gidebilirsin. Zaten ben bir sene için senden ayrılmak istiyorum...» der. Bu hususiaki münakaşaları faydasız kalır. Viola, ertesi sabah tuvalet masasının üstüne bir mektup bırakarak ortadan kaybolur. Giyecekleri elbise dolabındadır. Yalnız el çantası ile Trevor'un küçük fotoğrafını almıştır. Trevor çok üzülür. Avunmak için de Souzy'ye gitmeğe karar verir. Onu San Francisco'da ancak yanındaki rehberinin yardımiyle bir batakhanede bulabilir. Üçü birden arabaya biner, ressamın kaldığı otele doğru yola çıkarlar...

YANIMDA, bu allar giymiş, acayip mahlûkla otele girmek oldukça cesarete bağlı bir şeydi. Fakat, herkese çok lâzım olan bu vasıf, artistlerde daha fazla mevcuttur. Artist, çocukluğundan beri kalabalıktan ayrı bir insan olarak yaşadığı için, hayretle açılan ağızlara ve takdirlere olduğu kadar, alaycı gülüşlere de alışıktır.

Otele, zamanından bir saat erken varmışız. Vaktinde gelseydik, hol ıssız olacaktı, biz de dikkati çekmeden yukarı çıkabilecektik. Halbuki o saat, holün kalabalık saatiydi. Biz asansöre gidinceye kadar bütün gözler bize takıldı kaldı.

O akşam, Çin usulü pişirdiği çayı içerken, ben ayrıldıktan sonra Sitka'da olup bitenleri Souzy'nin ağzından dinledim. Bana, ihtiyar kocası Hop Lee'nin ölümünü şöyle anlattı:

— Ah, Trevor, müthiş bir şey o, dedi. Bir gün, bir iş için Fort Wrangel'e gitmişti. Ertesi gün dönüp geldiği zaman müthiş öksürüyordu. Sonra hastalandı, yatağa düştü. Başını bekledim, ama gittikçe fenalaşıyordu. Doktor geldi, bir sürü ilâç verdi. Sonra günlerce, haftalarca kan tükürdü. Hep ona baktım, Trevor, geceleri uyumadım, ona baktım.

Anlattıklarına inanamıyordum. Souzy'nin geceleri hiç yanından ayrılmadan, hastabakıcı gibi, ihtiyarın başını beklemiş olması bana mâkul gözükmüyordu.

Sözlerine inanmadığımı o da anlamış olacak ki:

— Doğru söylüyorum, Trevor, dedi.

— Aksini iddia etmiyorum, devam et... dedim.

Suratını buruşturarak devam etti:

— Nihayet, öldü. Onu tedavi ede-

1961'in Güzel Çocukları

Cansen Koçer - İstanbul

Cemile Gibi - Israel

Nilay Oray'er - Band

celer

YAZAN :
VICTORIA CROSS

ÇEVİREN :
HAMDİ VAROĞLU

ceğim diye uğraşmaktan öyle zayıflamış, öyle hastalanmıştım ki doktor bana, sen de ölebilirsin, dedi.

Sitka'daki ilk tesadüfümüzde bana dayak izleri diye gösterdiği bilezik yerleri hâlâ aklımda olduğu için, anlattığı şeylere inanamıyordum. Sordum:

— Peki, çocuk ne oldu?

— Çocuk mu? Ah, Trevor, o da öldü. Babasından biraz sonra öldü. Hastalık galiba babasından ona da geçmişti.

— Demek, o da soğuk almaktan, öksürükten öldü ha?

— Evet, ölünceye kadar öksürdü. Ne kadar ağladım, bilsen! Tosun gibiydi evlâdım, ne kadar seviyordum onu...

— Sonra ne oldu?

— Kocam öldüğü zaman çok fakirdik. Bir sürü borcumuz vardı. Sonra kocamın kardeşi geldi. Çayhaneyi de, bütün eşyaları da aldı. Tanıdığı bir Çinli varmış, zenginmiş. Kocamın borçlarına karşı beni ona sattı, paraları kendi aldı, beni buraya yolladı.

Müessesesinin haysiyetini düşünerek beni sıkılıyan otel sahibine, o gece Souzy'yi ayrı odada yatıracağımı vadetmiştim.

Sabahleyin o odaya girdiğim zaman, Souzy'yi göremedim. Yatak bozulmamıştı. Talnız, yorganla battaniye meydanda yoktu. O sırada, Souzy'nin, sürüne sürüne karyolanın altından çıktığını gördüm.

— Orada ne işin var? dedim. Yatak rahat değil miydi?

— Yoo, rahattı, Trevor. Ama karyolanın altı daha rahattı, daha sıcaktı. Bu odanın tavanı çok yüksek. Halbuki ben başımın üstünde alçak bir tavan bulunmasına alışığım da...

Aksini ümidettiğim halde, Souzy tek başına bana, Viola'nın aşkını unuttura-mıyordu. Onun için her gittiğimiz yerde, bütün gözlerin, teşkil ettiğimiz acayip çiftin üzerinden ayrılmıyacağını bile bile, Souzy ile beraber kâh kısa, kâh uzun geziler yapmayı göze aldım. Ancak muhit, sema, iklim değişiklikleri, Souzy ile beraber geçireceğim bugünleri gerçekten oyalayıcı hale getirebiliyordu.

Günün her saatinde, Viola'yı, o saatlere mahsus haliyle görmekten kendimi alamıyordum. Sabahları, uyanışını, akşamları yatışını hep gözümün önünde buluyordum. Şimdi onun nerede bulunduğunu bilmeyi öyle istiyordum ki! Adresini hiçbir yerde bulamamıştım. Bankasına varıncaya kadar tembih etmiş, soran olursa adresinin söylenmemesini istemişti.

Gideceği gün, zaruri olduğunu söylediği bu ayrılıktan bahsederken «Zaman benim için uzun bir kış gecesi gibi sürüklene sürüklene geçecek» demişti. Bir sene ayrılık, yalnız onun için değil, benim için de böyle olacaktı.

Viola'nın hakkı vardı. Bizi hiçbir şey, kesin olarak ayıramazdı. Belki buna ölüm bile muvaffak olamıyacaktı.

Bunu düşündükçe, kendime kızıyordum. Viola yokken hiçbir suretle hakikaten mesut olamıyacağıma göre, bu bir senelik yalnızlık devresini, gerçek bir yalnızlık halinde geçirsem acaba daha iyi olmaz mıydı? Şimdiki halim, Souzy ile beraber geçen hayatım, netice itibariyle, Viola'nın yanında eriştiğim saadetin gölgesini aramaktan ibaret boşuna bir geyret değil miydi?

Fakat, gariptir, Viola'nın ikimize de reva gördüğü bu bir senelik ayrılığı benim yalnız geçirmemi istemediğini seziyordum.

(Devamı gelecek sayıda)

Halûk Çile - Adapazarı

Leylâ Akça - Eskişehir

Günerşen Ulubey - Ankara

Tülin Paşaoğlu - İstanbul

M. Tamzaralı - Trabzon

Çetin Demen - İstanbul

Bir kere yediler, sonra...,

Markası nedir dediler.

Radar Reklam

IL-7549-134

Nuh'un
ANKARA
MAKARNASI

ANKARA Makarna Un ve İrmik fabrikaları
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İstanbul Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 11 23 95

II. Dünya Savaşı'nın en enteresan deniz çarpışmasında Alman cep zırhlısı Graf Spee ile onun kumandanının trajik hikâyesi

DEVLERİN ÖCÜ

Alman cep zırhlısı Graf Spee'nin kumandanı albay Langsdorff

YAZAN: MUZAFFER ELALDI

GEMİDE alârm zilleri çalmaya başladığı zaman saat tam 06.00'yi gösteriyordu. Herkes savaş yerine gitmişti. Topların atışa hazır olduğu rapor ediliyordu.

Geminin içerisinde kulaktan kulağa, bir İngiliz konvoyunun yakalandığı fısıldanıyordu... Çok geçmeden köprü üstü konuşma devresinden bütün gemiye hitabeden bir ses duyuldu:

— Dikkat! Kumandan konuşuyor! Kahraman subay, assubay ve erlerim! Gemimiz biraz sonra üç İngiliz kruvazörü ile suüstü muharebesine girecektir. Hepinizin vazifelerinizi en yüksek liyakatla yapacağınızdan eminim...

Aynı ses bundan sonra «Savaşa hazır ol» kumandasını verdi.

■

Sabahın alaca karanlığında Alman cep muharebe gemisi Graf Spee son süratle İngiliz kruvazörlerinin üzerine seyrediyordu. Bütün toplar Exeter ve Ajax'a çevrilmişti. Birkaç günden beri şiddetle esmekte olan rüzgâr hafiflemişti. Kalın, ölü dalgalar Alman gemisini sallıyordu. Etrafta çıt yoktu.

Sabahın bu sessizliğini Graf Spee'nin 28 lik taretleri birdenbire bozdu. Sanki ansızın gök gürlemiş ve şimşekler çakmıştı. İlk salvoyu peşi peşine öbürleri takibetti. Üçüncü salvonun mermileri Exeter'e isabet ederek onu yaraladı. İngiliz kruvazörleri de ateşe başlamışlardı. Exeter ve Ajax'ın mermilerinin ıslık sesleri duyuluyor, bunlar daha çok kısa düşerek, denizde su sütunları yükseltiyorlardı.

Exeter aldığı isabetlerle ağır yaralanmasına rağmen top atışına devam ediyordu.

Alman gemisi kumandanı Langsdorff bu gibi durumlarda savaşı gözleriyle takibedemiyen mürettebatına olup bitenler hakkında bilgi vermeği âdet edinmişti. Ama henüz sesi işitilmemişti.

Birdenbire topçu subayının vasat bataryalara verdiği kumanda geminin her tarafında yankılar yaptı.

— Vasat bataryalar sola hedef değiştir.

— Hedef İngiliz kruvazörü Achilles.

On buçukluk ve on beşlik topların süratle yeni hedef üzerine dönerek, ateşe başladıkları esnada, Alman gemisi, tıpkı bir yılan gibi, sancağa iskeleye dümen kırarak garip bir tarzda seyre başladı. Ne olmuştu? Acaba dümeni mi ârıza yapmıştı?

Aradan çok geçmeden, denizde beyaz hava kabarcıkları çıkararak ilerliyen torpido izleri görüldü. Mesele anlaşılmıştı: Alman topçusunun âdeta bir ateş yağmuruna tuttuğu İngiliz kruvazörü «Achilles» ansızın Graf Spee'ye torpido hücumu yapmıştı.

Bunun üzerine, zamandan kazanmak ve kumandalarının yanlış anlaşılmasını önlemek maksadiyle Albay Langsdorff bizzat dümene geçmiş, yaptığı kaçınma manevralariyle, torpidoların isabetinden gemisini kurtarmıştı.

Achilles aldığı birkaç mermi isabeti üzerine sis yaparak uzaklaşmaya başladı.

■

— Dikkat!... Kumandan konuşuyor!...

Bu ses, makine dairelerinde, cepaneliklerde, gün ışığı görmiyen geminin alt kısımlarındaki vazifelilere hitabediyordu.:

— İngiliz ağır kruvazörü Exeter'i ağır yaraladık... Düşman gemisinin bir tareti biraz önce isabet alarak havaya uçtu... Şimdi, düşman gemisi yana yatmış, dumanlar içinde uzaklaşıyor... İşimiz bitmedi. Diğer iki geminin de hesabını görmek üzere muharebeye devam ediyoruz...

Ajax, Achilles ve Graf Spee arasında müthiş bir mücadele başlamıştı. Exeter'in muharebeden çekilmesi üzerine Ajax ve Achilles, Graf Spee'ye yaklaşmışlar, 7000 metre mesafeden bütün toplariyle ateş ediyorlardı.

Graf Spee'nin üstün topları İngilizleri yıldırmamıştı. Ajax'ın kıç taretleri tamamen susmuştu, fakat baş taretleriyle ateşe devam ediyordu. Alman gemisinin bu defa Ajax'ın işitahribedilmiş, kullanılmaz hale gelmişti.

Güvertede, yan yana yatırılmış ölüler, her tarafta kan lekeleri ve boş hartuçlar görülüyordu. Gemi hastanesinden yaralıların iniltileri duyuluyordu. Muharebe zayiatı raporuna 36 ölü, 60 ağır yaralı yazılmıştı.

Albay Langsdorff kamarasında başını elleri arasına almış, düşünüyordu... Bu durumda ne yapabilirdi? Canını en çok sıkan, baş tarafta hemen su hattı üzerindeki yaraydı. Bu yara ile daha fazla denizde kalamazdı. Üstelik topçu subayı, cepanenin de çok azaldığını rapor etmişti.

Ağır ağır oturduğu koltuktan kalktı. Lombozdan ufuktaki dumanlara baktı. Âni bir kararla geriye dönerek köprü üstü telefonuna sarıldı. Kararını vermişti:

— Seyir subayı... Rota Montevideo.

■

14 aralık gece yarısı Alman cep kruvazörü Montevideo'da demirledi. İşte o andan itibaren Alman gemisi sadece bu şehrin değil, bütün dünyanın heyecanlı nazarlarını üzerine topladı. Tan yeri ağarırken yüzlerce kayık Graf Spee'nin etrafını sardı. Uruguaylılar Alman denizcilerini selâmlıyor, ellerindeki meyva sepetlerini güverteye atıyorlardı.

Graf Spee demirledikten sonra Kumandan Langsdorff sahile çıkmış ve Uruguay makamlariyle yaptığı ilk temas neticesi, 48 saatlik limanda kalma izni almıştı. Ama liman tersanesiyle, tamir atelyeleri yardım teklifini reddettikleri için, Montevideo'da bulunan iki Alman ticaret gemisinden hemen lüzumlu malzeme temin edilmiş, ârızaların giderilmesine başlanmıştı.

Gece, gündüz devamlı çalışmalara rağmen paralanan borda saçının kapatılmasının imkânsız olduğu kesin olarak anlaşılmıştı. Kumandan bu durum karşısında Uruguay Hükümetinden bir bilirkişi heyetinin gemiye gelerek ârızaları tesbit etmesini ve tamir için 30 gün Montevideo'da kalma müsaadesi istedi. Uruguay Hükümeti 30 günlük müsaadeyi vermedi. Sadece geminin limanda kalma müddeti 72 saate çıkarıldı.

Kumandan Langsdorff'un düşüncesine göre; şayet 30 günlük kalış müsaa-

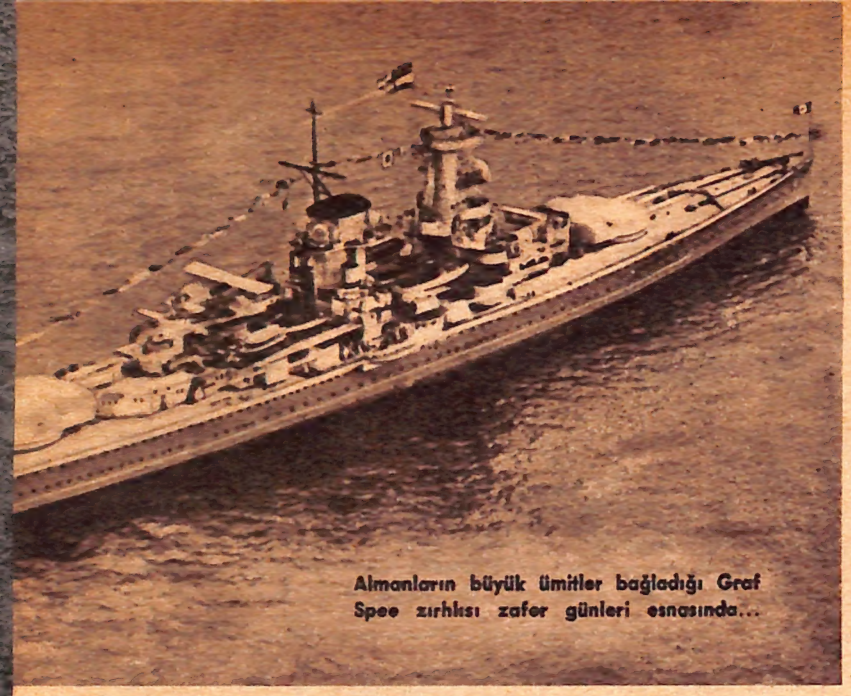

Almanların büyük ümitler bağladığı Graf Spee zırhlısı zafer günleri esnasında...

Başı elleri arasında düşünen Langsdorff ağır ağır kalktı. Lombozdan ufuktaki dumanlara baktı. Âni bir kararla geriye dönerek köprü üstü telefonuna sarıldı, kararını vermişti: «Seyir subayı... Rota Montevideo.»

desi alınabilseydi, bu müddet zarfında, buraya sevkedilecek Alman deniz-altılariyle dışarıda bekliyen İngilizlerin hesabı görülecekti. Gerçekten de gemi direğinde dürbünle liman dışını gözetliyen gözcüler hep yeni iltihak eden İngiliz gemileri rapor etmekteydiler.

Berlinden gelen en son telsiz mesajında düşman karşısında mağlûp duruma düşerek batmaktansa, geminin batırılması emredilmişti.

Bu mesajı aldıktan sonra Albay Langsdorff subaylarını topladı. Günlerdir uyumıyan, yiyip içmiyen kumandanı, gemisini ve personelini bekliyen karanlık istikbal düşüncesi kısa zamanda bîtap hale getirmişti. Gözlerindeki canlılık tamamen kaybolmuştu. Etrafında toplanan subaylarını meyus bakışlariyle süzdükten sonra:

— Gemimi karşıda bizi bekliyen faik düşmanın önünde ölüme bırakmıyacağım... dedi.

Kısık sesiyle devam etti:

— Bence 1000 genç denizcinin hayatı, 1000 kahraman ölüye tercih edilmelidir.

■

Gecenin zifirî karanlığından istifade edilerek limandaki Alman ticaret gemisi Takoma sahil ile Graf Spee arasına demirlettirildi. Bu suretle gemide olup bitenler sahilden farkedilmiyecekti.

Sabahleyin geminin boşaltılmasına başlandı. Öğleye kadar mürettebatın büyük kısmı Takoma'ya geçmişti. Tahrip partisi Graf Spee'nin gizli topçu ve muhabere cihazlarını tahribe başladı.

Gemide birkaç asker, 6 assubay ile subaylar kalmıştı.

Saat 19.00. Sahilde biriken on binlerce Uruguaylı sanki olacaklardan haberli imişler gibi heyecanla Alman gemisine bakıyorlardı.

Takoma ile birlikte demir alan Graf Spee ağır ağır limandan hareket etti.

Sahildekiler ellerini sallıyor, kendi lisanlariyle başarılar diliyorlardı. Bu insanlar Cenubi Amerika'nın ateşli, heyecanlı insanları, sanki bir boğa güreşinden çok daha heyecanlı bir sahneyi seyre hazırlanıyorlardı.

Kumandan Langsdorff dürbününü gözlerinden hiç ayırmadan uzaktaki dumanları ve kararttıları araştırıyordu. Limana yeni girmekte olan üç vasıtanın sancağı rapor edildi. Bunlar Langsdorff'un Buenos Aires'den gelmelerini beklediği Alman açık deniz römorkörleri idi.

— Kumandan... Takoma'yı bir gümrük motoru durdurdu...

Bu haberi ikinci kumandan vermişti.

Albay Langsdorff dişlerini gıcırdattı. Çene kemikleri oynuyordu.

— Bir bu eksikti... diye gürledi. Derhal römorkörlere işaret çekiniz. Süratle Takoma'ya aborda olup personeli alsınlar ve bizi takibetsinler...

Graf Spee son yolla ilerliyordu. Sahildeki insanlar artık görülmüyor, yalnız büyük binalar farkediliyordu.

Uruguay kara suları aşılınca yol kesilip stop edildi. Üç römorkör pruva hattında Graf Spee'nin yanından geçerken Alman denizcileri gemilerini üç kere «Hurra» sesleriyle son defa selâmladılar.

Saat 19.30: Graf Spee'nin alârm zilleri çalmaya başladı. Tahrip ekibi 6 torpido başlığını ve daha birçok tahrip kalıbını zırh güverte altında muhtelif bölmelere yerleştirmişler ve bunları bir akü devresiyle alârm saatine (19.45) bağlamışlardı.

Gemi iskelesinde bekliyen vasıtaya işlerini bitirenler teker teker biniyorlar ve kumandan lombar ağzında vasıtaya girenleri sayıyordu. Topçu subayı, serdümen ve işaretçiden sonra Albay Langsdorff da gemisini terketti. Sonra bir emir duyuldu:

— Avara - rota Buenos Aires!

15 dakikalık yolculuktan sonra kumandan vasıtayı durdurdu. Bütün gözler Graf Spee'ye çevrilmişti. Kimse konuşmuyordu.

Karanlıkta, kaderine terkedilmiş Alman cep muharebe gemisinin güvertesinde birdenbire alevler ve dumanlar yükselmeğe başladı. Bunu peşi peşine infilâkler takibetti. Graf Spee çok geçmeden bir alev denizinin içinde yüzüyordu. Yaşlı gözlerle bu cehennemî manzarayı ve can çekişmekte olan gemisini seyreden Albay Langsdorff seyir subayına hitabederek:

— Gemi jurnalına Graf Spee'nin 17 aralık 1939 günü tam saat 20.00 de vazife harici edildiğini yazınız... diyerek serdümene hareket etmesini eliyle işaret etti.

■

Gece yarısına doğru, yolda evvelce hareket eden römorkörlere yetişildi. Langsdorff ile beraberindekiler vasıtayı terkederek, onu denizde bulacak kimseye Graf Spee'nin bir hâtırası olmak üzere başıboş bıraktılar.

18 aralık saat 10 a doğru Alman römorkörleri Buenos Aires'in dış limanına vâsıl olmuşlardı. Bir saatlik seyirden sonra hıncahınç insanla dolu liman rıhtımına aborda olundu. Arjantinliler Alman denizcilerini dostça selâmlıyorlar, onlara sevgi gösterilerinde bulunuyorlardı. Rıhtıma çıkan her Almana içi meyva dolu sepetler veriliyordu.

Graf Spee personeli Arjanlinliler tarafından hiç beklemedikleri tarzda dostça karşılanmışlardı.

■

19 aralık akşamı Albay Langsdorff mürettebatını Emigrantes otelinde topladı. Otelin salonları Alman harb sancaklariyle donatılmıştı. Langsdorff son günlerdeki meyus çehresini değiştirmişti. Herkesi güler yüzle selâmlıyor, askerlerine iltifatlar ediyordu. Bütün personelin hazır olduğunu ikinci kumandanın bildirmesi üzerine kumandan elleriyle etrafındakilere daha yakına gelmelerini işaret etti. Bütün subay, assubay ve erler çok sevdikleri, her zaman emirlerine kayıtsız şartsız itaat ettikleri kumandanlarının söyliyeceklerini merakla bekliyorlardı. Albay:

— Arkadaşlar! diyerek söze başladı. Arjantinlilerin bizlere gösterdikleri son derece sıcak hüsnükabulden duyduğum memnunluğu ve mukadderatımızın iyi ellerde bulunduğunu bildirmek için sizleri burada topladım. Alman asıllı Arjantinlilerin kardeşçe duygularla bizi bağırlarına bastıkları hepinizin malûmudur. Şu anda, üzerinde birlikte şeref ve gururla vazife gördüğümüz sevgili gemimiz Graf Spee'yi düşünüyorum. Kararımı ilerde pek çokları tenkid edeceklerdir. Hattâ üstün düşmana karşı savaşmaktan sakınmamı, cesaretsizliğime yoranlar da olacaktır. Şerefli bir denizci gibi ölmeyişim bir mevzu teşkil edebilir. İşte bunun hakikat olmadığını ispat etmek bana düşer...

Hazır bulunanlardan hiçbirisi kumandanlarının son sözleriyle neyi kastettiğini anlıyamamıştı.

Ertesi günü, Graf Spee Kumandanı Albay Langsdorff'un intihar haberi duyulunca Emigrantes otelindeki toplantının bir veda toplantısı olduğu anlaşılmıştı. Langsdorff mürettebatı vasıtasiyle bütün dünyaya ve tarihe hayatının, gemisinin âkıbetinden ayrılamıyacağını ifade etmişti.

Graf Spee, kaderine terkedildikten sonra alevler ve dumanlar arasında denize gömülmeden önce.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

17 ağustostan 23 ağustosa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Belirli bir insan size bazı şeyler söylemiş, bu da gücünüze gitmiş, sakın aldırmayın. Siz haklısınız, hiç sesinizi çıkarmayın, iş kendiliğinden lehinize dönecektir. Biraz daha sabredin, yeter.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Güneş gitgide burcunuza tesir etmeğe başlamış. Bu tesir burcunuzdaki diğer insanlarla birlikte sizin de hayatınızda önemli değişikliklere sebebolacak. Bu değişiklikler daha ziyade mânevi.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Yıldızınız kısa zamanda elinize geçecek bir paranın müjdesini veriyor. Maddi durumunuzu fazla değiştirecek kadar büyük bir para değil ama, size ve yakınlarınıza faydalar sağlıyacak.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Etratınızda iki insan dolaşıyor. Bu insanlarla aranızda bazı gönül bağlarının kurulması imkânı çok fazla. Hâdiseler de fırsatlar hazırlarsa, kendinizi bir maceranın içinde bulabilirsiniz.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Kendinizi fazla ihmal ediyor, lüzumundan fazla yoruluyorsunuz. Biraz istirahate ihtiyacınız olduğunu aklınızdan çıkarmayın. İşleriniz zannettiğiniz kadar çok değil, siz çoğaltıyorsunuz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÛL

Başarı şimdiye kadar birçok defalar pek yakınlarınıza kadar geldiği halde, ona bir türlü varamamışsınız. Tuttuğunuz yol doğru ve isabetli ama, gayretiniz az geliyor. Bunu arttırmalısınız.

TERAZİ BURCU
23 EYLÛL - 22 EKİM

Önümüzdeki hafta bir haber bekleyiniz. Hiç ummadığınız bir taraftan gelecek haber ilk bakışta pek hoş görünmiyecek. Size bu durumu hazırlıyan Mars gezegenidir. İstikbaliniz çok iyi.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Lükse ve israfa karşı ihtirasa yakın bir düşkünlüğünüz var. Yıldızınız bu temayülü önlemenizi tavsiye ediyor. Aslında sizi mesut ve memnun edecek şey bambaşka, hem yanı başınızda.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Kaderinizin yolunu değiştirmek için boş yere çırpınmayın. Alnınızda yazılı olanlara katlanmalısınız. En çok sevinilecek tarafınız, alnınızda kara bir yazının bulunmayışıdır. Şanslı insansınız.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Çok küçük bir karar vermek zorundasınız. Bu kararı bir kere verebilseniz en büyük adımı atmış, zorluğun eşiğinden de atlamış olacaksınız. Ondan sonra istikbal ve başarı sizin olacak.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Şu günlerde büyük teşebbüslere girişmeyin. Yeni ay doğuncaya kadar günlük hayatınızı fazla hamlelerle doldurmamağa çalışın. Yeni ayla birlikte karşınıza çok mükemmel bir fırsat çıkacak.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Burcunuzdan olan bir insan sizden haber bekliyor. Bu haber aynı zamanda ikinizle de ilgili bir konu hakkındaki cevabınız olacaktır. Yalnız kendinizi düşünmeden karar vermeniz gerek.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Kayseri'den Bay İltekin Erkök'e:

Gündüz çalışmak ve gece Tekniker okuluna devam etmek suretiyle tuttuğunuz yol bize uygun görünüyor. Bir işte sebat edip yılmamak lâzımdır.

■

Avcılardan Bay İbrahim Bergan'a:

Elimizdeki lûgat kitaplarında soyadınıza ve ona yakın bir kelimeye raslamadık. Belki mahallî bir tâbirdir. Belki de bir başka kelimeden değiştirilmiştir. Türkçede Bargak - makbuz, Bargu - ganimet demektir. Daha yakın bir kelime bulamadık.

■

Okuyucularımızdan A. K. Ceyhan'a:

Bir operatöre muayene olunuz. Endişe edecek bir haliniz yok.

■

Kayseriden Bay A. A. ya:

Hayat mecmuasının adresi «Divanyolu, Türbedar Sokak No: 22 İstanbul» dur. Evniizdeki devamlı münakaşaya gelince, ne diyelim, ailece böyle alışmışsınız. Hepiniz bir başka âlem. Ama siz gençler birer birer evlenip ayrılınca bu aile ocağını ararsınız. Bari küçük kavgalarınızı daima tatlıya bağlayınız ve biribirinizi kırmayınız.

■

Ardeşenden Dursun Ali Aktay'a:

Sirayet yoluyla bazı hastalıklara istidatlı olanlar görülüyor. Tansiyonunuzdaki tezahür irsî ve ârızı olabilir. Bunu bir hekim tâyin eder. Saçların dökülmesine katî bir çare ve deva bulunamamıştır. Saç dökülmesi de irsî olabilir. Ateşli hastalıklar da saçları döker.

Adanalı okuyucularımızdan Ziya Kolbay'ın oğlu Yavuz, Adana Tatbikat İlkokulunu pekiyi derece ile bitirmiştir. Okulda tertiplenen diploma töreninde Yavuza diplomasiyle birlikte bir de Büyük Atlas hediye edilmiştir.

Taşköprülü okuyucumuza:

Tahsiliniz sırasında artistliğe özenmeyiniz. Çünkü tahsil her meslekte muhakkak lâzımdır. Resminizi basmak için de mühim bir sebep yok.

■

İkizdereli okuyucumuza:

Bilmeceyi halledip bize göndermiş, mecmuanızı ziyan etmişsiniz. Esasen bilmece de yanlış. Meraklı iseniz, halledîniz ve ertesi hafta halledilmiş şekliyle karşılaştırınız.

■

Tarsuslu okuyucumuz T. S. ye:

Kesilmiş olan bir parmağın yerine başka bir parmağın takılabileceğini zannetmiyoruz. Fakat plâstik bir tamamlama yapılıyor. Bu ameliyat sadece bir et kaynaması meselesi değildir. Kemik, mafsal ve sinir meeslesidir.

Pul, mecmua ve kitap mübadelesi:

«Bay Mohammed Ali Keyanver, Posta Kutusu 29, Tebriz, İran.» Türkçe, Fransızca, İngilizce, Farsça lisanlariyle anlaşabileceğini yazan İranlı okuyucumuz pul, mecmua, kitap, kartpostal mübadelesi yapmak istiyor.

■

Beşiktaştan M. B. Yeşliyaprak'a:

Hayat sayfalarını çoğaltmağa çalışıyoruz. O zaman daha başka mevzuları da yazı çerçevemizin içine almak mümkün olacaktır.

■

Manisalı okuyucumuza:

Durumunuzu Çapa Öğretmen okuluna yazınız. En doğru cevabı oradan alırsınız.

■

Pul mübadelesi yapmak istiyen okuyucumuz:

«Bay Mustafa Gazi, Kırılızade Sokak No: 12, Lefkoşa, Kıbrıs.» Her çeşit pul mübadelesi yapma kistiyor.

■

Tarsustan Bay N. Bıçak'a:

Dünyanın en eski ve meşhur kemanı «Stradivarius» markalıdır. Bu kemanlardan tanınmış şahısların elinde birkaç tane vardır. Elinizdeki kemanın markasını tanımıyoruz. Ankara veya İstanbulda tanınmış sanatkârlara gösterirseniz size bir fikir verebilirler.

■

Pozantıdan Bay Sermet Aksoy'a:

Dünyanın en uzun köprüsü Çinde değil, Amerikadadır. Arkadaşlarınız haklıdır.

Yeni Çıkan Kitaplar

TÜRKÇE HAMSELER KATALOĞU: İstanbul kütüphanelerindeki hamseler. Milli Eğitim Bakanlığı yayınları. 196 sayfa, 10 lira.
KULAKTAN KULAĞA: Oyun. Yazan: Lady Augusta Gregory. Çeviren: Memet Fuat. «de» yayınları. 34 sayfa, 1 lira.
YA UYACAK, YA YOK OLACAKSIN: Nüklear siyasetin iki şıkkı. Yazan: John Bowle. Çeviren: G. Karlıdağ. 48 sayfa, 2 lira.
İSTANBUL TUTMA BENİ: Şiirler. İsmet Sezer. Babaeski. 100 kr.
AŞK ve BARIŞ: Oyun, 3 perde. Yazan: Suat Taşer. Varlık yayınları. 80 sayfa, 2 lira.

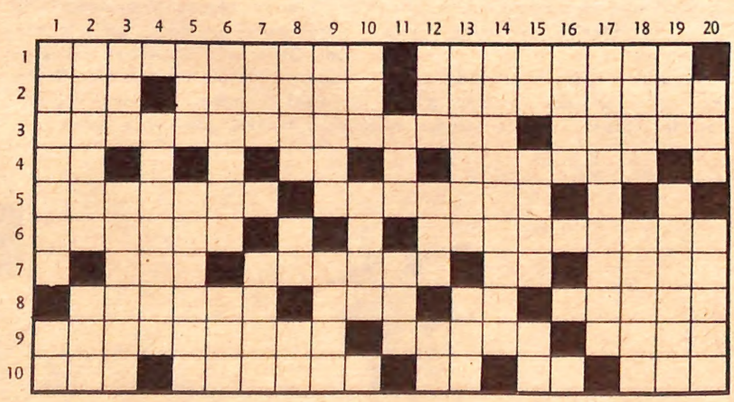

BİLMECE

SOLDAN SAĞA: 1: Kazanılan bir savaşın sonunda yapılan geçit töreni - Bir binek hayvanına çıkan. 2: Tarihî baston - Göçebe çadırları - Suçlulardan alınan para cezaları. 3: İçişleri Bakanı (eski terim) - En çok. 4: Hitap ünlemi - Uzak işareti - İtalyadaki dağ zincirinin adı. 5: Kapı vurulduğu zaman içeriden duyulan ses - Sedir. 6: Tevfik Fikretin müzesi - Edebiyat anlamında kullandığımız yabancı kelime. 7: Tersi katıksız, sâf anlamına gelir - Öğrenci - İlâve - Tartılarda ambalâj ağırlığı. 8: Memleket krokisi - Cet - Tuzak - Yas. 9: Deniz kenarında ev inşa eden - Kullandığımız alfabe harflerinin adı - Çocuk yemeği. 10: «Kıraliçe»ye böyle diyenler de var - Birkaç vilâyeti içine toplıyan bölgenin adı - Bir nota - Hane - Bir cins geyik.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Soylular takımı - Karnını doyur. 2: Genel rahatlık - Kâbeyi ziyaret. 3: Tersi futbol takımında bir hat - Broşür. 4: Enine boyuna. 5: Artistin sahnede oynadığı - Bucak. 6: Bir erkek adı - Atın yavrusu. 7: Tersi köpek yemeği - Mantar veya kapak. 8: Araç - Diyapazonun verdiği ses - Kırmızı. 9: Yüzün en etli yeri - Yuva. 10: Seciye - Hayır'ın tersi. 11: Altın - Arının çiçeklerden topladığı. 12: Tatlı değil - Kalburdan geçir - Sallandır. 13: Ramazanda kılınan namaz - Gelecek zaman. 14 Boş bal gümeci. 15: İkinci harfin okunuşu - Jüpon - Bir soru. 16: İçten inanma - 17: Temiz zat. 18: Hâlâ - Bazı Türk topluluklarına verilen bir ad. 19: Rutubet - Üreme. 20: Fasta bir bölge - Türkiyede petrol çıkan bir bölge.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	A	D	A	M	A	K	L	A	M	A	L	T	Ü	K	E	N	M	E	Z	
2	B	A	D	A	N	A		L	İ	N		A	R	A	Z	I		N	İ	K
3	A	K	A	R		V	A	T	M	A	N		E	T	İ	K	E	T		R
4	N	İ	Y	A	G	A	R	A		H	E	R	M	İ	N		C	A	N	İ
5	O	K		S	İ	K	A	Y	E	T		A	İ	L	E	L	E	R		Z
6	Z	A	M	A	R		B	A	L	A	V		L	A	İ		T	F	A	
7		L	İ	S	E	L	İ	L	E	R		K	İ	L	İ	S	E		A	N
8	S	A	L	İ	S	E		İ	M		K	U	L		L	A	Ş	E		T
9	A	R	A		U	K	A	L	A	L	İ	K	E	D	E	N		R	E	E
10	G		S	E	N	E	T		N	A	Z	A	R		R		A	K		M

KARİKATÜR

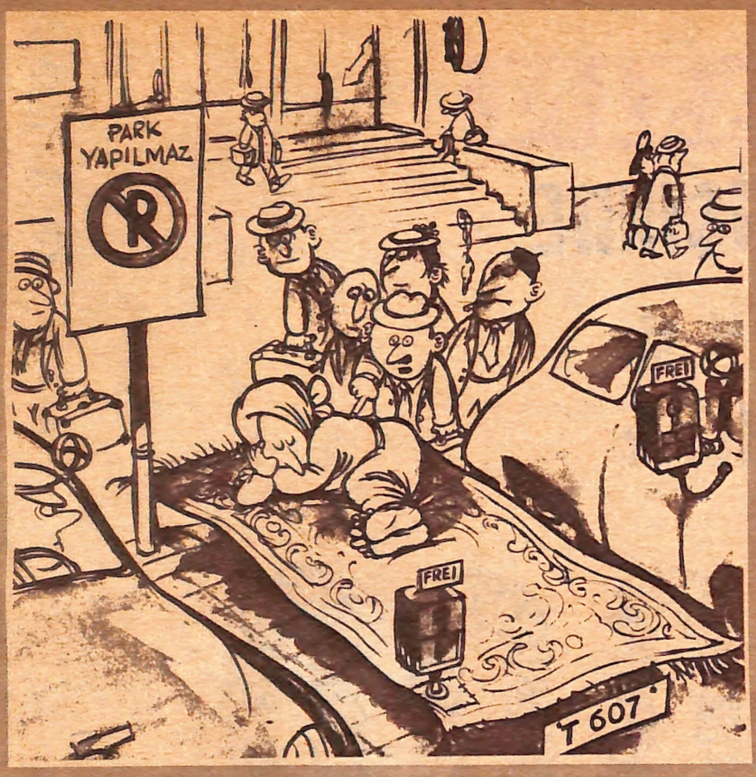

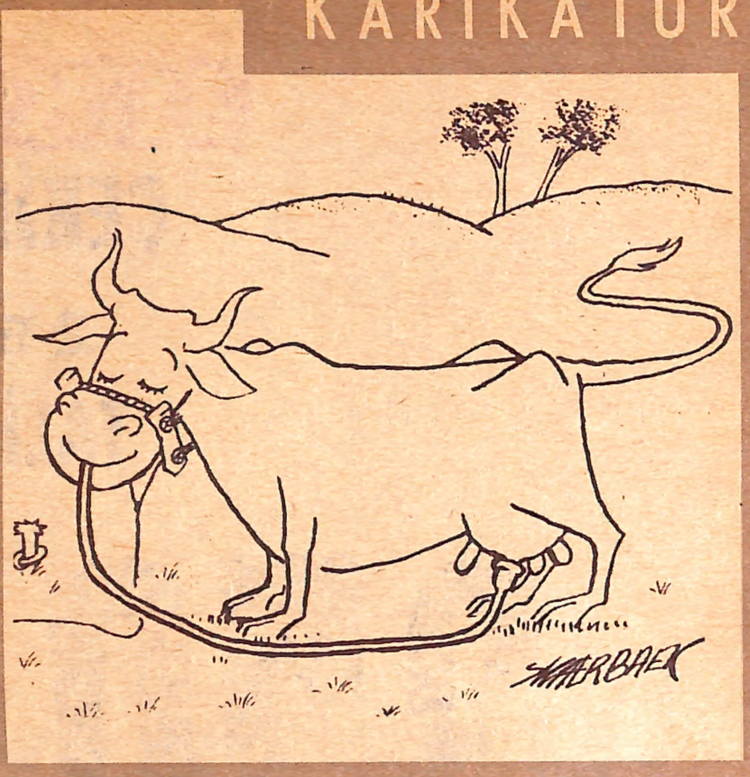

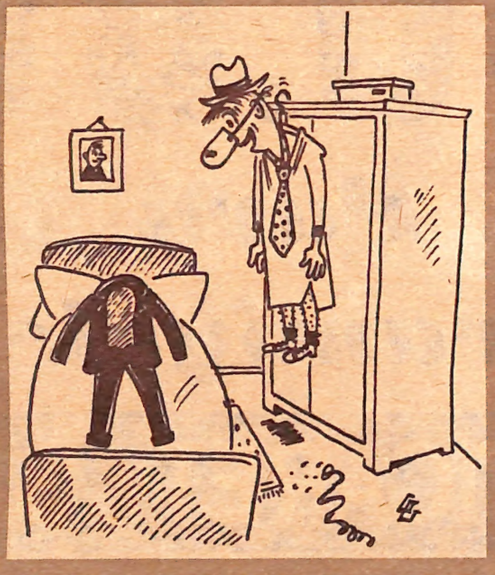

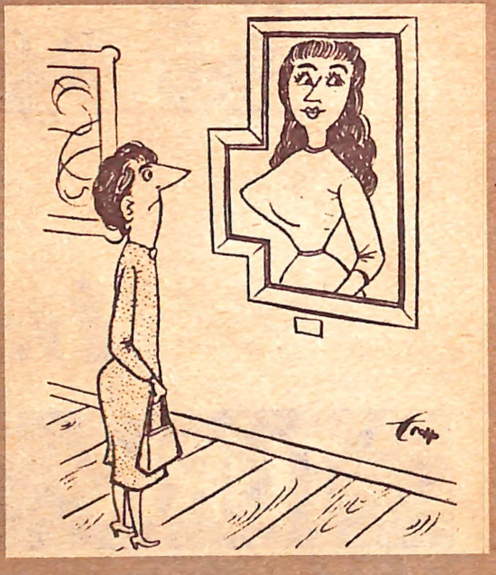

11 KASIM

ÇEKİLİŞİNDE

2656

TALİHLİYE

350.000

Para Liralık

İkramiyeleri

TÜRK TİCARET BANKASI

HESAPLARINDA EN AZ 200 LİRASI BULUNANLAR

Vadeli her 50 liraya Vadesiz her 100 liraya bir kur'a numarası ALIRLAR

11 Kasım çekilişine katılabilmek için 9 Eylûl akşamına kadar en az 200 liralık bir hesap açtırınız; hesabınız varsa miktarını arttırınız.

KÜLTÜR YAYIN 26

TBB-483-135